

*Antanas Smetona,
trečią kartą išrinktas Lietuvos Respublikos Prezidentu.*

Politikos apžvalga.

Latvijos nauja vyriausybė palanki Lietuvai.

Šiomis dienomis Latvių politinėms partijoms, pagaliau, pavyko susikalbėti ir sudaryti vyriausybę, kurios priešaky yra žymus latvių politinis veikėjas p. Skujeniekas. Ministerių vietų daugumas priklauso centro partijai, nepaisant to, kad ji yra labai negausinga, bet už tai labai įtakinga.

Naujosios latvių vyriausybės sudėtis taupumo atžvilgiu sumažinta. Vieton ligšiolinių 17 ministerių kabineto narių skaičiaus, dabartinė vyriausybė pasiliko tik 9 ministeriai. Latvių spauda pabrėžia visus tuos sunkumus, kuriuos tenka nugalėti naujai vyriausybei, ypač ekonominė bei finansinė srity. Tas yra dabartinėmis aplinkybėmis nelengvas dalykas, ypač, kad dabartinė vyriausybė neturi pastovios daugumos seime. Tuo būdu vidaus politikos atžvilgiu Latvija laukia nemaža sunkumų, tatau, žinoma, atsilies naujosios vyriausybės darbui. Dėl užsienio politikos naujas latvių užsienių reikalų ministeris p. Zarinis, ligšiolinis latvių pasiuntinys Estijai, spaudos atstovams pasisakė taip.

Naujas ministeris, kalbėdamas apie savo uždavinius, prisiminė Paryžiaus taikos konferenciją, kurioj jis dalyvavo, kaip Latvijos atstovas. Ten buvusios nustatytos pagrindinės Latvijos užsienių politikos linijos. Kartu su kaimynų atstovais gauta išvada, kad taika Baltijos pajūry pirmiausia reikalaujanti kuo glaudžiausio bendradarbiavimo tarp Latvijos, Estijos ir Lietuvos, palaikant glaudžius santykius su Suomija ir sudarant draugiškus santykius su Skandinavijos ir kitomis artimomis valstybėmis. Tos politikos Latvijos vadai laikėsi per paskutiniuosius metus. Ministerio nuomone, apie užsienių politikos pakeitimą neteksia kalbėti, nes jos kryptis tikra. Ieškant rinkų Latvijos gaminiams, teksia kreipti dėmesio į Vakarų ir Rytus, kur galima. Pabaltijo valstybės dabartinės krizės laikais turinčios laikytis dar glaudžiau. To reikalaujančios pasaulinės ūkiškos aplinkybės.

Lenkai tebevaro savo propagandą Latvijoje.

Latvių spauda rašo, kad lenkintojų darbas tebeina. Uždarytų lenkų mokyklų mokytojai latvių ir gudų vaikus moko slapta. Kunigai tebevaro lenkišką agitaciją. Valstybinės ir savivaldybių mokyklos čia pat, bet lankyti jas vaikams draudžiama. Lenkų agentai terorizuoja gyventojus, pareikšdami, kad Lenkijos vyriausybė diplomatinio keliu priversianti Latviją lenkų sąjungą atidaryti. Teismas tą reikalą dar vilkinas, bet iki naujų metų lenkų sąjungą jau vėl veiksianti. Kartu būsiančios atidarytos ir mokyklos. Tuo tarpu lenkų mokytojai gauna algas iš užsienių ir varo atitinkamą propagandą valsčiuose. Vaikai už latvių mokyklų nelankymą gauna dovanų. Vienas lenkų kunigas, pasak laikraščio, Daugavpily provokatoriškai išsireiškęs, kad lenkai laukia pagalbos iš ministerio pirmininko Skujenieko, nes Skujenieks yra lenkų latvių vienybės pirmininkas. Mokytojai ir mokiniai truputį tepakenčia, greit lenkams ateisianti palankesnė srovė. Draugiškas Lietuvai laikraštis „Pedeja Bridi“ kaltina valdžios organų neveiklumą, kurie leidžia vaikus nutautinti ir neišsiunčia mokytojų.

Lenkija nori įstoti į Mažąją Santarvę.

Sąryšy su Pietų Slavijos užsienių reikalų ministerio apsilankymu Varšuvoj, užsienių spauda rašo, kad lenkai nori šį vizitą išnaudoti savo tikslams. Tiesa, oficiali spauda praneša, kad viešis Varšuvoj Pietų Slavijos užsienių reikalų ministeris Marinkovičius pasirašė sutartį su Lenkija dėl pasikeitimo kultūrinėmis vertybėmis. Jis taip pat įteikė Zaleskiui konsularinės sutarties ratifikacijos dokumentus, bet gerai informuota užsienių spauda praneša, kad Pietų Slavijos užsienių reikalų ministerio kelionė surišta su konkrečių derybų pradžia dėl Lenkijos įstojimo į Mažąją Santarvę.

Lenkų ministerio kelionė į Londoną.

Šiomis dienomis lenkų užsienių reikalų ministeris išvažiuoja į Londoną, kur turės pasitarimą su anglų vyriausybės nariais. Užsienių spaudoj rašoma, kad per savo atsilankymą Londone lenkų ministeris pamėgins nustatyti anglius savo pusėj ir ypač nurodys Anglijai į reikalą paremti lenkus prieš vokiečių pastangas peržiūrėti rytų sienas. Lenkija nori sau laiduoti anglų paramą tuo atveju, jei vokiečiai pamėgintų kelti sienų revizijos klausimą. Tačiau, abejojama, ar Lenkija tikslą pasieks.

PRANEŠIMAS.

Karo Mokyklos IV laidos sukaktuvių proga š. m. gruodžio mėn. 18 d. 15 val. Karo muziejuje prie paminklo žuvusiems dėl Lietuvos nepriklausomybės sakytos laidos karininkų vardu bus padėtas vainikas.

Tos laidos karininkai kviečiami dalyvauti. Uniforma tikrosios tarnybos karininkams — parado nerikiuotės (ilgi batai, diržas ant milinės, kardas ir revolveris).

Naujas Lietuvos pasiuntinys Vokietijai apie lietuvių — vokiečių santykius.

Naujai paskirtas Lietuvos pasiuntinys Vokietijai dr. Šaulys buvo priimtas vokiečių prezidento p. Hindenburgo. Savo kalboj mūsų pasiuntinys pabrėžė abiejų šalių draugiškumą ir interesų bendrumą ir pasakė, kad dabartinės ekonominės krizės metu abiejų valstybių bendradarbiavimas yra itin svarbus. Vokiečių prezidentas savo atsakymo kalboj pritarė Lietuvos atstovo žodžiams. Dr. Šaulys buvo pirmas Lietuvos atstovas (1918) Vokietijoje ir pasirašė pirmą prekybos sutartį tarp abiejų valstybių 1923 m.

Anglų — rusų konferencija dėl skolų sureguliuavimo.

Anglų spauda praneša, kad užsienių reikalų ministeris Simonas priimsias Rusijos pasiuntinį Londone tartis dėl rusų skolų sureguliuavimo. Kaip žinoma, pasitarimai tuo klausimu tarp Sovietų atstovo ir anglų vyriausybės jokių vaisių nedavė. Rusų svarbiosios skolos anglams siekiančios 1.264.000.000 svarų sterlingų, o procentai — 63.000.000 svarų sterl. Politiniai sluoksniai neturi daug vilties pasiekti žymių rezultatų, nes tos derybos Sovietų Rusijai stato sąlygą, kad jiems būtų suteikta paskola, o tuo tarpu anglų vyriausybė tuo klausimu nenori kalbėtis, kol nebus sureguliuotos Rusijos carų skolos.

Japonija nenori nusiginkluoti.

Japonų karo taryba priėmė nutarimą, kuriuo Japonija galinti sutikti nusiginkluoti, tik jei ji neturės sumažinti dabartinio apsiginklavimo. Motyvuodama tą nuomonę, karo taryba nurodė, tarp kitko, į neramius santykius Kinijoje. Be to, Japonija, esą, jau ir taip sumažinusi savo apsiginklavimą iki minimumo.

Prancūzijos — Anglijos ginčas.

Spaudos žiniomis, sąryšy su įvedimu Anglijoj apsaugos muitų visai eilei prekių, ypač luksuso (prabangos dalykų), Prancūzijos ekonominiai sluoksniai labai susirūpinę. Mat, tai sunkiai atsiliesia prancūzų prekėms. Iš savo pusės Prancūzija taip pat padidino muitus toms prekėms, kurias įveža Anglija. Tuo būdu prasidėjo muitų karas tarp abiejų šalių. Anglijos ir Prancūzijos politiniuose sluoksniuose mėginama šis ginčas likviduoti abipusišku nusileidimo keliu. Derybos šia kryptimi jau eina ir, manoma, kad greitai laiku pavyks susitarti.

Amerika nenori girdėti apie karo skolų panaikinimą.

Spaudos žiniomis, vienas iš žymiausių Jungtinių Amerikos Valstybių politikos veikėjų, kandidatas į prezidentus, senato užsienių komisijos pirmininkas, p. Borah pareiškė, kad Amerika jokių būdu neturi atsisakyti nuo karo skolų ir taip pat Hoovero moratoriumas (atidėjimas) vieneriems metams reparacijos skolų mokėjimą toliau neturi būti pakartojamas.

Šis Amerikos politiko pareiškimas padarė didelio įspūdžio Europos politiniuose sluoksniuose, ypač Vokietijoje ir Prancūzijoje, kurios daugiausia yra suinteresuotos karo skolų ir reparacijų reikalu.

„Latvijas Kareivis“ rašo apie mūsų Respublikos Prezidento rinkimą.

Latvijos kariuomenės laikraštis „Latvijas Kareivis“ 280 nr. iš 1931 m. gruodžio mėn. 12 d. įdėjo ilgą rašinį apie mūsų Respublikos Prezidento rinkimą. Jame atpasakota rinkimo eiga, iškilmės ir Respublikos Prezidento Antano Smetonos biografija. Be to, įdėtas ir jo atvaizdas.

Leidžia Vyr. Štabo Sp. ir Švt. Skyrius.

Redaktorius mjr. Balčiūnas.

Skelbimų kaina pagal susitarimą. Adresas: Kaunas, Nepriklausomybės aikštė, „Karys“. Telef.: per Vyr. Štabą 56 nr. Kaina visiems: metams 8 lt., 6 mėn. 4 lt., 3 mėn. 2 lt. ir 1 mėn. 1 lt. Užsieny. be Vokietijos, Latvijos ir Estijos, dvigubai.

LIETUVOS KARIUOMENĖS SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

XIII metai

Kaunas, 1931 m. gruodžio 17 d.

Nr. 51 (655)

Respublikos Prezidento kalba,

pasakyta gruodžio 11 d. Ypatingųjų Tautos Atstovų s-me po iškilmingos priesaikos.

Rinkdami vyriausiąją valstybės vadą, Jūs, kilnieji Tautos Atstovai, parodėte man didį pasitikėjimą. Jūsų dėka man tenka daug garbės, bet ir nemaža rūpestingos pareigos.

Šią rimtą valandą norėtute, be abejo, išgirsti iš manęs, kuria linkme ir kuria eile bus toliau dirbamas valstybės darbas. Bet mano ir mano bendradarbių linkmė yra jau pasireiškusį, ryškiai, įžymėta, ilgo patyrimo sutvirtinta. Ji yra tautiška, vieningumo pradu pagrįsta. Aš, nebe pirmą kartą stato mane mūsų tautos sąmonė prie valstybės vairo. Iš paskutinių penkerių metų valdžios darbo numanu, kuriais keliais ir kurin tikslan buvo man vadovaujamos vyriausybės vedama šalis. Tuo jau kaip ir nusagstytos gairės ir būsimųjų valstybės darbų linkmėi. Lietuvos stiprėjimas savybėje ir jos buities laidavimas užsienio santykiuose.

Štai kokią mūsų siekiamo tikslo prasmė.

VIENYBĖS IR TAUTIŠKUMO KELIAS

Taigi ne p a r s, o t o t a, ne tautos kuri dalis, o jos visuma šviečia mūsų laisvo krašto viltyje. Ne vieno kurio visuomenės luomo reikalai, o visų, didžiųjų ir mažųjų buities turi sudaryti tautos rūpestį. Kas valstybės vardu veikiama ir kas jos lėšomis padaroma plačiai išsišakojusiam gyvenime, tai turi būti tautiška, vadinasi, sava ir įmanoma ir prieinama visiems. Dirba valdžia, su ja privalo dirbti visas kraštas sutartinai. Čia glūdi gerosios pažangos esmė. Neprivalom tenkintis vien tuo, kas yra bet kaip, o turime siekti, valdžia ir visuomenė, to, kas yra gražu ir naudinga kraštui. Tokia tautos vieningumo prasmė.

Vyriausybė privalo visokio laipsnio gerų bendradarbių, dėl to įvairian valdžios prietaisan turi būti teikiami išmaningi žmonės, kurie pritaria ir tinka taip suprantamam valstybės darbu, kuris turi, kiek-

Naujai išrinktas Resp. Prezidentas Antanas Smetona laiko savo kalbą.

vienas savo vieton statomas, pakankamai kuriamosios pajėgos. Čia siaurasai partingumo jausmas turi būti įveikiamas plataus valstybės masto, turi būti nugaldėtos bendrosios tautinės sąmonės. Valdžios talka turi būti drausminga ir darbinga. Ne iš baimės, o iš sąžinės reikia dirbti. Tada valdančiųjų darbas sekasi ir jis yra tautiškas visuose savo laipsniuose.

TARP VYRIAUSYBĖS IR VISUOMENĖS NETURI BUTI SPRAGŲ.

Vyriausybės linkmė, kurią sakome tautišką, mina sau takus per visą mūsų kraštą ne tik platumon, bet ir jo gilumon, kitaip sakant, vyriausybė nepaueka valdžios įstaigų tinklo rinkyje, tarp jos ir visuomenės neturi būti spragų ir spragelių, priešingai, ji per įvairias viešojo pobūdžio kultūrinės įstaigas, per švietimo, žemės ūkio, kredito, pramonės ir prekybos organizacijas, per tautą susipratusias organizacijas sąmoningai siekia, lyg kokiomis sijomis nuo viršaus per šį tarpą bendrauti su visumos apacia, siekia tokiu būdu ir pasiekia tautos tvirtą pagrindą su visomis jos ypatybėmis. Mūsų saugumo pajėgos, kariuomenė ir sauliai, dirbdamos savo darbą, žadina ir tvirtina draugė ir mūsų krašto atsparumo susipratimą. Tokia linkmė vyriausybės vedama visuomenė, taip ji auklėjama ir žadinama, darosi organizuota, tariant susipratusi, sutvarkyta tauta, nusimananti, kas esanti ir ko siekianti.

Tautiška linkmė eiti valstybės darbe yra pažinti savo tautą, atsiminti jos patyrimas, mokėti jis įvertinti, ieškoti ir rasti jai tinkami keliai šviesiojon ateitin, kurti iš savo krašto medžiagos ir duoti kūrimumi lietuviško stiliaus pavidalas. Ne be to, žinoma, kad turėtume prieš save ir svetimųjų kraštų patyrimą, kad šen ir ten pasektume jų geruoju pavyzdžiu. Bet visa, ką iš svetur įsiimame, turi prisiderinti į mūsų gilią lietuvišką sielą, visa, kas sektina, turime prigdyti į mūsų kraštą. Šitoji mintis atjausti ir suprasti reiškia stiprinti tautos sąmonę, o draugė permanyti ir valstybės uždavinys.

VYRIAUSYBĖ TURI VADOVAUTI GYVENIMUI.

Daugybė tautos reikalų, įvairiose gyvenimo srityse pasireiškiančių, veržiasi priekin ir laukia iš valdžios tvarkingo rūpinimo. Krašto vadovybės uždavinys yra nustatyti jiems tinkama eilė, laikantis dėsnio, kad, kas visuomenės gyviau atjauciama ir be ko jai būtų sunku manytis, tai pirma turi būti padaryta.

Bet vyriausybė turi vadovauti gyvenimui, o ne juo sekti, ji turi numatyti laiką ir aplinkumą, kas ir kuomet reikia padaryti, tačiau nepamiršdama galimumo ribų.

Darant kokį žygį, kartais ilgesnis kelias esti tikresnis, dėl to jis tenka pasirinkti. Ir mūsų tautos būdui reikalinga, kad verčiau kas būtų padaryta ir ne taip veikiai, bet kad būtų tinkamai padaryta, kad atitiktų skirtingą, savaimą Lietuvos gyvenimą. Eilėje numatomų svarbesnių žygių yra, be abejo, mūsų tautos atstovybės susaukimas. Ji turi rinktis tokiais pagrindais, kad būtų tikrai krašto reikalų, o ne partinių interesų reiškeja. Tokia atstovybė yra būtinas dalykas.

Jau kuris metas atjauciamo, kaip kokį sunkų sloga, negerovę mūsų dvasiškijos santykių su valstybe. Bet ir čia būtų galima pasiekti pagerėjimo, jei būtų daugiau tautiškai valstybiško susipratimo. Reikia tikėtis, kad rimties ir santarvės noras padės įveikti šių santykių kliuvinius.

BŪDAMI VIENINGI, VISUS SUNKUMUS NUGALĖSIME.

Plačiau pasidairę pasaulyje, pastebime visus ir visur gyvenant vargų metą, matome ieškant kelių jiems išbristi. Gangreit visuose kraštuose įvairus gyvenimas, paįrę savybės santykiai ir vienu kraštu nutolimas nuo kitų. Bent kiek tokių vargų tenka ir mūsų šaliai pajusti. Bet mes, vieningai toliau dirbdami, esame pasiruošę juos nugaldėti. Tikėkime, blogieji metai išsilygins geraisiais.

Mūsų yra kitioniškas, skirtingas, įsisenėjęs vargas: tai Vilniaus krašto byla. Bet mes esame prityrę ją ginti. Teisingai tvarkydami savybėje, mes galime susilaukti ir teisingai nustatytą Lietuvos sienų, susilaukti Gedimino sostinės Vilniaus.

Tauta susipratusi, taigi tvirta jaučiasi, kad ji esti vieninga nuo apačios ligi viršaus, kada ji moka įveikti visus gyvenimo prieštaravimus savybėje, kada, bendraudama gerais santykiais su prašalaučiais, jų akivaizdoje junta savo gerą skirtingą visumą. Taip esant nebėra vietos sakyti visuomenei ir vyriausybei mes ir jūs, o lieka abiejiems, visuomenei ir vyriausybei, tik mes.

Toks mano žodis tikiu, kilnieji Tautos Atstovai. Aš juo vadovaujuosi valstybės darbuose.

„Karys“ ir jaunimas.

Kiekvienas žinome, kad „Karys“, lankydamas mokyklas, atlieka milžinišką darbą, nes padeda kariškai mokintis, mylėti tėvynę ir t. t.

1929 m. rudenį radau „Mūsų Rytojui“ skelbimą apie „Kari“ ir nutariau jį išsirašyti. Nors supratau, kad „Karys“ turi būti visais atžvilgiais naudingas ir įdomus, bet kadangi niekuomet nebuvau jo matęs, tai išsirašiau jį tik 3 mėnesiams. Pradėjau laukti, kada galėsiu gauti „Kari“. Vieną dieną gaunu 1930 — V. D. — metų „Kario“ 1 nr. Pasiėmiau ir pradėjau jį skaityti. Ir taip buvau sužavėtas, kad neatsitraukdamas jį perskaičiau ir pradėjau laukti kitos savaitės, kada vėl galėsiu gauti kitą „Kario“ numerį. Ir taip kiekvieną savaitę gavęs naują „Kario“ numerį, perskaitau ir duodu kitiems jį skaityti. Šiems perskaičius, dedu į komplektą ir metų gale susiuvu į knygą. Šią knygą aš be galo vertinu ir branginu.

Jis išmokė mane mylėti tėvynę, gerbti savo brolius ir neleidžia užmiršti, kad Vilniuj žiaurusis lenkų aras dar tebeplėšia mūsų brolius. Be to, jis išmokė ir paragino mane pradėti rašyti, nors pradžia buvo be galo sunki, bet ateitis gal bus geresnė. Bet vieną kartą iš dalies išgelbėjo mano gyvybę. Vieną kartą aš su draugu arkliais plaukėme per Nemuną. Nemuno viduryj, kada srovė pradėjo mus smarkiai nešti, aš prisiminiau pereinų metų „Kario“ 35 nr. „Plaukimas su arkliu“, kuriame buvo pasakyta, kad plaukiant su arkliu per upę reikia nusėsti tekės pusėje. Ir man pavyko laimingai pasiekti priešingą krantą. Tuo tarpu mano draugas, kuris nusėdo priešingoje pusėje, atsidūrė labai kritingoje padėtyje. Buvo priverstas paleisti arkli ir būtų sulaukęs visai liūdno likimo, jeigu jį nebūtų išgelbėję plaukią pro šalį žvejai. Nuo to karto patyriau, kad „Karys“ gali daug padėti ir kasdieniniame gyvenime. Todėl kiekvienas jaunuolis turi gerbti „Kari“ ir stengtis dar daugiau jam skaitytojų surasti. Tuo mes jam nors truputį atsilyginsime. Tad visi į darbą!

T u g a n a s M i r z a.

Mūsų sielose šventė.

(Išpūdžiai iš Respublikos Prezidento rinkimų).

Laikraščiai paskelbė žinią, kad šio mėnesio 11 d. bus Lietuvos Respublikos Prezidento, mūsų vyriausiojo vado, rinkimai.

Žinia plačiai pasklydo mūsų tarpe. Mes klausinėjome kitas kitą: Kam tauta patikės, kam pavės savo reikalus, kam teks ginkluotų jėgų vyriausio vado pareigos? Mes domėjomės šiuo reikšmingu gyvenime atsitikimu, nes valstybės reikalai, valstybės gerovė rūpi ir mums. Mes esame valstybės piliečiai, mes sudarome kariuomenę, sudarome priemonę tautos idealams vykdyti. Kiekviena valstybės sunki valanda yra ir mūsų sunki valanda, kiekvienas atsitikimas valstybės gyvenime, yra kartu atsitikimas ir mūsų gyvenime.

Nekantriai laukėme tos dienos, o dar nekantriau tos valandos, kada išgirsime tą vardą, kada sužinosime su kuo mes turėsime dirbti bendram mūsų tėvynės labui.

Ta diena atėjo. Išaušo ūkanotas rytas ir smulkus lietus krito žemėn. Paskui dangų aptraukė dar storesni debesys. Papūtė vėjas. Vietoj lietaus — sniegas. Žemė per kelias minutes apsidengė balta skraiste, baltais rūbais pasipuošė, kaip lietuvaitė, laukdama sužadėtinio. Tartum žemė susiprato, kad atėjo valanda, didi ir šventa valanda. Tartum žemė suprato momento svarbumą ir pasiryžo džiaugsmingą žinią sutikti balta, švari, pasidabinusi. Tartum suprato momento svarbumą ir dangus. Sunkūs, pilki debesys nuslinko kažin kur į šiaurę, prasigiedrino oras, nudžiugo, nušvito visa gamta.

11 valanda. Teisingumo Ministerijos rūmuose kilni nuotaika. Čia susirinko tautos išrinkti Ypatingi Atstovai. Jų iš viso 116. Jie visi rimti, jų širdyse tokia ugnis — kam patikėti valstybės vairą septyneriems metams. Prieš rūmus gatvėse renkasi vis daugiau ir daugiau publikos, kuri su atidumu išlaukia keletą valandų.

Sprendžiamoji minutė čia pat. Pakyla ministeris pirmininkas p. J. Tūbelis ir atidaro Ypatingųjų Tautos Atstovų susirinkimą ir paskelbia rinkimų tvarką. Vyksta rinkimai. Kandidatas į Respublikos Prezidentus, į mūsų Vyriausį Vada, tik vienas. Tai pirmasis ir dabartinis Lietuvos Respublikos Prezidentas **Antanas Smetona**.

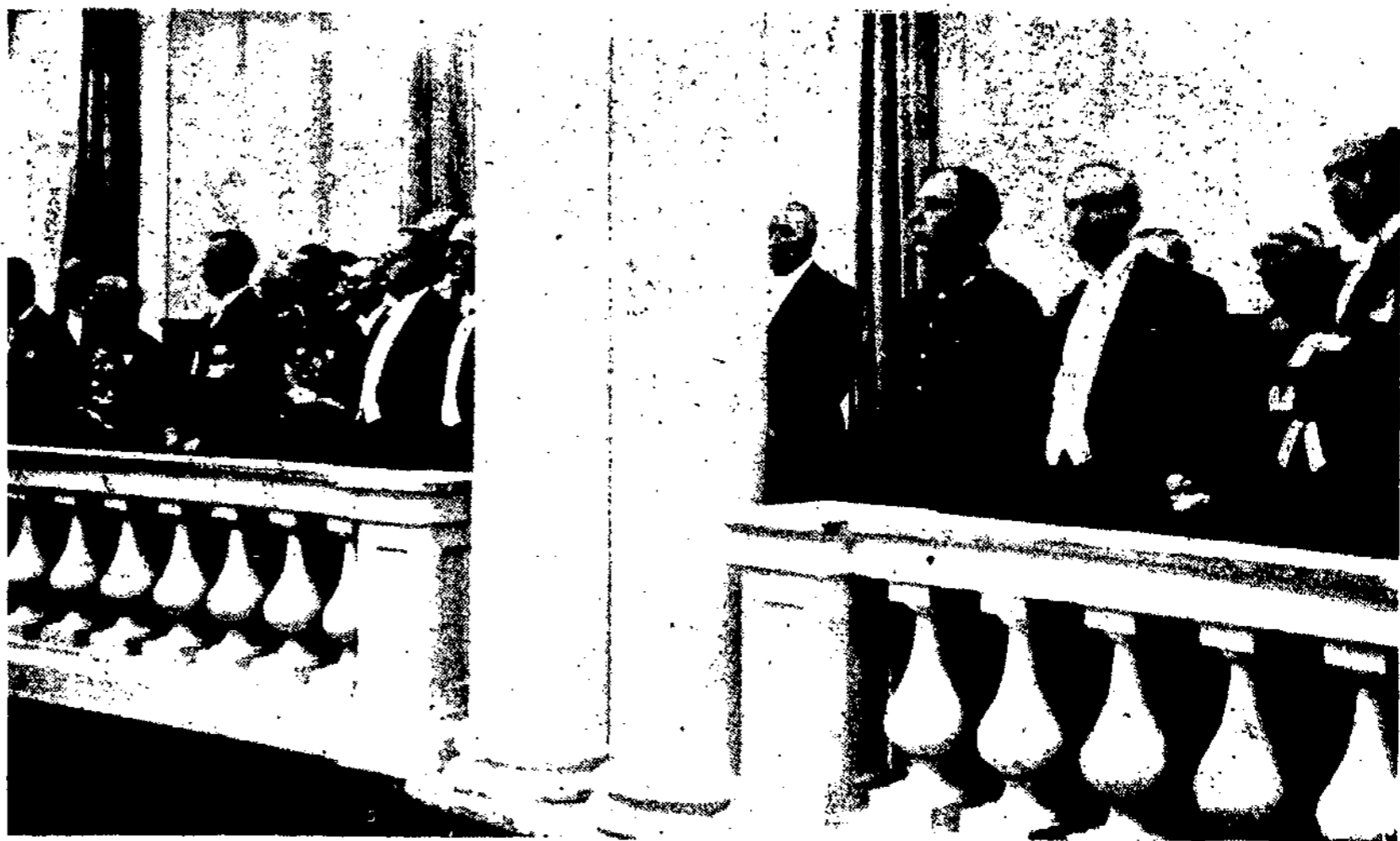
Ir Ypatingi Tautos Atstovai, visi kaip vienas (visi 116) balsuoja už jį, už šį didįjį lietuvi. Visi kaip vienas pasako, kad tėra vienas tinkamas šioms aukštoms ir atsakingoms pareigoms žmogus, kurio paduoti, pakeisti kol kas kitas dar negali.

Ir štai susirinkimo pirmininkas praneša malonią žinią: — **Dabar-**

O tuo tarpu radio šią žinią neša visai Lietuvai, neša visam pasauliui: — Lietuvai vadovaus **Antanas Smetona**. Lietuva jį išrinko savo Prezidentu.

Staiga visas miestas pasipuošia vėliavomis. Mūsų tautinės spalvos suplėvėsuoja ore ir plesda, lyg pritardamos tam džiaugsmui, kuris spindi visų akyse, visų veiduose. Įstaigos anksčiau nutraukia darbą. Didžiulė minia užplūsta Teisingumo Ministerijos rūmus, artimas jiems gatves ir aikštes. Sunku ir praeiti.

Mes stovime špaleruose. Mūsų daug. Čia ir 2 pėst. pulkas, čia ir 5 pėst. pulkas, čia ir technikos kariuomenė. Mes džiaugiamės, mes norime šūkauti, mes norime, kad išgirstų mus visas miestas, visas pasaulis. Tačiau mes karišku rimtumu tylime. Visas mūsų neapsakomas džiaugsmas

Svetimų valstybių atstovai Resp. Prezidento priesaikos metu Teisingumo rūmų salėj.

tinis Respublikos Prezidentas p. Antanas Smetona pagal Lietuvos Valstybės Konstituciją naujai išrinktas septyneriems metams Lietuvos Respublikos Prezidentu.

Žinia kaip džiaugsmas, kaip netikėta laimė. Susikaupęs akimirksny jausmas išsilieja smarkia srove ir visi, kas tik buvo rūmuose, kelia ovacijas ir ploja.

širdyse, kuris tik atsispindi akyse, mūsų veiduose. Mes negalime išreikšti to, kas dedasi mūsų krūtinėse. Mes žiūrime kitas į kitą ir nė žodžio nesakydami suprantame kiti kitus. Mūsų vyriausias vadas tas pats, kuris mums vadovavo ligi šiol, kurį mes pažįstame, kurį matėme mūsų tarpe, kurio atvaizdas kabo mūsų kareivi-

nėse. Mes esame prie jo prisirišę ir mylime jį — jis vėl mums vadovauja.

Tačiau štai — 14 val. Iš prezidentūros išvažiuoja automobilis. Jame sėdi jis — jame sėdi Antanas Smetona, mūsų Vadas!

Dunda Kauno gatvių asfaltas. Ristų žirgų kanopos daužo gatvę. Joja gusarų eskortas. Žirgai nerimsta. Rodos, ir jie supranta, kas įvyko. Juos valdo jauni Lietuvos sūnūs. Jų akys džiaugsmu spindi. Jie lydi savo vadą, lydi tą, kuris mums taip brangus, kurį mes mylime, kaip savo tėvą.

Ir važiuoja iš lengvo pirmasis valstybės pilietis, žmonių apgulomis gatvėmis, važiuoja į Teisingumo Ministerijos rūmus. Jis pasižada, prisiekia dirbti Lietuvos labui, jos gerovei, prisiekia saugoti jos interesus, ginti ją, negailėdamas nei jėgų, nei gyvybės. Bučiuoja kryžių, evangeliją ir valstybės vė-

milžiniška minia tą valandą lyg sustingsta, kepures nusiima ir taip pat atiduoda didžią pagarbą savo vadui.

Teisingumo Ministerijos rūmų salėj taip pat pilna aukštų kariuomenės viršininkų, valstybės vyrų, diplomatinis korpusas, svetimų valstybių karo atstovai Lietuvoj ir kt.

Išėjusį iš rūmų Respublikos Prezidentą sutinka su griausmingu valio ir vėl gusarų eskortas palydi jį.

15 val. 30 min. Vyriausiąjį mūsų Vadą pasveikina vyriausiojo štabo viršininkas gen. št. gen. leit. Kubiliūnas. Sykiu su juo dalyvauja visi divizijų, dalių ir įstaigų viršininkai. Jie pareiškia didelį džiaugsmą, kad Antanas Smetona vėl lieka visų ginkluotų jėgų viršininku ir patikrina mūsų visišką paramą jo visuose valstybės darbuose ir žy-

Kariuomenė, špalierais išrikiuota, sudaro kelią naujai išrinktam Prezidentui pravažiuoti.

liavą. Savo priesaiką dar patvirtina parašu.

Kai tik Respublikos Prezidentas atlieka priesaiką, rytuose prabyla patrankos. Prabyla vieną kartą, kitą, trečia... iš viso dvidešimts vieną kartą. Skrenda balsas, kaip perkūnas padangėmis, į plačiąją Lietuvą, skrenda Kauno gatvėmis, Kauno apylinkėmis, skrenda plačiuoju mūsų Nemunu ir Neriu tolyn, vis tolyn. Išsirikiavusi kariuomenė gerbia šautuvais, orkestras griežia Tautos himną ir Karo muziejaus bokšte suskamba Laisvės Varpas. Tai mūsų kariuomenė sveikina savo Vyriausiąjį Vadą, tai jį sveikiname mes, sveikiname nuoširdžiai be žodžių. Susirinkusi

giuose.

Ir žygiuojame vėl snieguotomis gatvėmis atgal į kareivines. Žygiuojame linksmi, žinodami, kad turime vadą, kuris mūsų neapvils. Dirbti su juo vieningai vieną darbą — dirbti tautai, dirbti valstybei, siekti to, kas neduoda ramybės kiekvienam lietuviui — siekti Vilniaus. „Mūsų yra vargas, sako Vadas, tai Vilniaus krašto byla. Bet mes esame prityrę ją ginti. Teisingai tvarkydami savybėje, mes galime susilaukti ir teisingai nustatytą Lietuvos sienų, susilaukti Gedimino sostinės Vilniaus“. Taip. Vilniaus mes susilauksime. Tegu tik Vadas duoda ženklą ir mes eisime visi kaip vienas į ry-

Atsisveikinant.

Jau šiandien sudiev, motule, peržėgnok dabar mane — Paneriais ateina balsas atsišaukia Nemune.

Vieškeliais jau traukia vyrai, eina vyrai su ginklais — deimantai nuo saulės byra svyra žemėn ažuolai!

Tat ir aš į karo lauką einu linksmas ir drąsus; ore gelsvos ugnys plauko nuo galvos lig debesų.

Jau dabar aš ne artojas, aš gynėjas Lietuvos — kulkos švilpdamos kvatoja, lėkdamos viršum galvos.

Aš sugrįšiu, aš sugrįšiu su vainikais prie šalies, kai baltais sidabro lapais mirgės šakos obelies.

Tik įausk į drobių raštą, kad nepirmas jau sūnus eina užu savo kraštą, gimtą žemę ir namus!

Tai sudiev dabar, motule, laimink ir žėgnok mane — Nerimu balsai ateina, atsišaukia Nemune.

J. Giria.

tus vaduoti vargstančių brolių, vaduoti savo tėvų žemės.

Vado žodis — mums tikslas, paraginimas. Kartu su juo, kartu visi už jį. Mūsų laukia ateitis.

Mes dabar ramūs. Mes žinome, kad mums dabar vadovauja prityręs žmogus, vadovauja tas pats, kurį mes pažįstame.

Vakare (17,30 val.) Respublikos Prezidentas uždėjo vainiką prie paminklo žuvusiems (Karo muziejaus sodely).

Respublikos Prezidentą sveikino aukšti valstybės vyrai, kitų kraštų atstovai Lietuvoj, o kitą dieną įvairių organizacijų atstovai. Taip pat daugybė sveikinimų gautama iš provincijos ir visuose sveikinimuose jaučiamas didelis džiaugsmas, kad A. Smetona vėl valstybei vadovaus ir ves ją į šviesią ateitį. Sekmadienio vakare (XII.13.) tautiškos studentų korporacijos rikiuotėj, su savo vėliavomis ir žibintais, orkestro lydimi, nuėjo jį pasveikinti. Apskritai, visoj Lietuvoj jaučiamas džiaugsmas, matant valstybės priešaky vėl tą patį asmenį, kuris sunkiais Lietuvai laikais jai vadovavo ir išvedavo į laimėjimus.

E m e r s .

Mūsų Vyriausiojo Vado gyvenimo kelias.

Šio mėnesio vienuoliką dieną, suvažiuavę į Kauną Ypatingieji Tautos Atstovai, Lietuvos Respublikos Prezidentu išrinko vėl Antaną Smetoną. Pagal konstituciją, vadinasi, pagal tuos dėsnius, kuriais nustatomi valstybės valdymo pagrindai, respublikos prezidentas yra kartu ir vyriausias mūsų ginkluotų pajėgų vadas. Antanas Smetona, išrinktas prezidentu, paėmė tuo patim ir visos kariuomenės vadovavimą, tapo vyriausiu mūsų viršininku. Kadangi jo gyvenimas daugeliui mūsų, tur būt, nėra žinomas, ypač neseniai tik iš sodžiaus susirinkusiems jauniems kareiviams, tai aš čia noriu, nors trumpai, papasakoti apie mūsų vyriausio vado praeitį ir patį jo asmenį.

Mūsų vyriausias vadas gimė gražiame Aukštaičių krašte, Taurėnų valsčiuje, Užulėnų kaime, kur miškai, lyg siena, kur laukai lygūs. Mūsų vyriausias vadas gimė šiaudais dengtoje pirkelėje, kokių ir dabar, nors jau retai, dar pasitaiško. Jo tėvas turėjo vos tik keturius hektarus žemės, o šeimą sudarė net devyni asmens. Tokiai šeimai gyvenimas tokiaime ūkyje nelabai ką žadėjo ateityje, tačiau tėvas buvo darbštus ir sąžiningas žmogus, todėl šeima skurdo nematė. Taupydamas ir dirbdamas tėvas susidėjo truputį pinigų ir prisipirko dar tris hektarus iš vieno kaimyno. Kiek vėliau mirė vienas tėvo brolis, kuris, būdamas nevedęs ir neturėdamas kam paskirti savo keturius hektarus, paliko juos taip pat Antano Smetonos tėvui. Dar vėliau, dar kiek pinigų sutaupeš, A. Smetonos tėvas nupirko dar 12 hektarų ir savo vaikams mirdamas paliko jau ūkį 23 hektarų. Šį ūkį dabar valdo A. Smetonos brolis.

Skaityti ir rašyti mūsų vyriausias vadas pramoko namie. Vos tik pramoko skaityti, tuojau prisirišo prie knygos, prie mokslo. Suprantama, tėvui, turinčiam tikrai tokį ūkį ir tokią šeimą, nelengva buvo sūnų mokyti, nes kiekvienas mokslas reikalauja lėšų, reikalauja išlaidų. Tačiau A. Smetona tiek norėjo mokytis ir taip veržėsi, kad tėvas sutiko ir nuvežė jį į Taurėnus, už 12 km. nuo namų, į pradžios mokyklą. Tuo kartu A. Smetona buvo dar visai mažytis vaikiukas, gal kokių 9 metų amžiaus ir tarp svetimų vienas paliktas ne-

ištvėrė — pasiilgo saviškių, pasiilgo gimtosios pastogės, ir tėvas po trijų savaitių vėl parsivežė jį į namus.

Pradžios mokyklą A. Smetona sistemingai pradėjo lankyti kiek vėliau; ją sėkmingai baigęs buvo nuvežtas Ukmergėn, kur mokėsi pas tam tyčia samdomą mokytoją. Mokytojas buvo rusas, mažai tikęs žmogus; iš jo mokėnys maža ko teišmoko. Pamatęs, kad kitų mokomas maža ko teišmoks, Smetona pradėjo mokytis patsai. Gyvenimas nebuvo lengvas, tačiau, nežiūrint visų sunkumų, šiaip taip verstis buvo galima. Už pragyvenimą nereikėdavo mokėti pinigais — imdavo ir produktais, kuriuos

Tais laikais, baigę keturias klases, daugiausia stodavo kunigų seminarijon. Tas pats likimas ko tik neištiko ir A. Smetonos. Jo parapijos klebonas rašytojas kun. J. Balvočius — Gerutis, patyręs, kad A. Smetona gerai mokoši, nusiuntė jam truputį pinigų ir įkalbinėjo būti kunigu. A. Smetona paabejojo — stoti seminarijon, ar nestoti. Iš vienos pusės, jį traukė tas dalykas, bet iš antros — buvo didelis noras išeiti aukštuosius mokslus.

A. Smetona nusprendė mokslą tęsti ir, turėdamas jau 19 metų amžiaus, nuvažiuavo į Mintaują gimnazijon. Jo visas turtas tuo laiku siekė vos 20 rublių, kuriuos buvo davęs jam brolis. Gavęs Mintaujoje darbo — rengti į klases mokinius, — vertėsi jau neblogiausiai,

Prezidento rinkimų dieną moksleiviai, organizacijos ir minia ties Teisingumo rūmais laukia atvykstant naujai išrinkto Resp. Prezidento A. Smetonos.

atnešdavo ar atveždavo brolis. Bet toliau viskas pasikeitė. Smetona troško mokslo, o Ukmergėje sėdint nedaug ko galima išmokti. Reikėjo kaip nors pasiekti gimnaziją, o įstoti gimnazijon ir mokytis tenai be pinigų nelabai lengva. Smetona manė važiuoti į Liepoją, bet jo ten nepriėmė. Kadangi niekur kitur patogiau nebuvo, tai nutarė jis stoti į Palangos progimnaziją. Čia, gerai mokydamasis, buvo visuomet atleidžiamas nuo mokesčio už mokslą, o butą irgi veltui gaudamas, šiaip taip prasistūmė iki galo ir progimnaziją baigė su pagyrimu ir dovanomis.

šiaip taip galėjo pragyventi ir pasiekti aštuntą klasę. Iki aštuntos klasės viskas vyko gerai, bet aštuntoje klasėje teko patirti nemalonumų.

Tais laikais visose mokyklose — ar pradžios, ar aukštesnėse, vyravo rusų kalba ir rusų dvasia. Rusai norėjo lietuvius surusinti, padaryti iš jų savo žmones. Šio tikslo siekdami, rusai vartojo įvairias priemones, tačiau daugiausia rusinimo darbą varė per mokyklas. Mūsų vado jaunystės laikais siautė rusai dar gana smarkiai, bet jau ir lietuviai nebuvo tiek apsnūde, kaip anksčiau. Tuo metu lietuviai inte-

ligentai jau žinojo, kad reikia kelti žmonėse tautinį susipratimą, kad reikia gaivinti tautinę sąmonę. Čia vienur, čia kitur buvo susiorganizuotos lietuviškos draugijos. Tokia viena grynai kultūrinė draugija buvo susiorganizuota ir Mintaujos gimnazijos lietuvių moksleivių tarpe. Prie jos priklausė ir A. Smetona.

A. Smetonai lietuviškas veikimas nebuvo svetimas dar Palangos progimnazijoje. Jau tenai jis skaitė lietuviškas knygas ir laikraščius, nors tuo laiku už tai rusai labai skaudžiai baudavo. Tačiau A. Smetona nepabūgo, jis Mintaujoje nuėjo dar toliau — ne tik skaitė, bet jau ir ruošė spaudai kai ką. Žinoma, rusai, jei būtų jį sučiupę, būtų į Sibirą išgrūdę, tačiau nesučiupo, o teko jam nukentėti už menkesnį dalyką.

Rusų valdžia įsakė visų mokyklų moksleiviams melstis rusiškai. Lietuviai moksleiviai šiam įsakymui pasipriešino. — Nesimelsim, — pasakė ir tiek. Tokių pasipriešinusių tarpe buvo ir Smetona. Juos paskui už tai išvarė iš gimnazijos.

Nebaigęs Mintaujoje gimnazijos, A. Smetona nuvažiavo Petrapilį ir baigė tenai. Gyventi Petrapilyje

Smetonai buvo sunkiau negu Mintaujoje, todėl, kad vėl pateko svetimų tarpan, pasiliko vienas, kaip nendrė. Pats dirbo, mokėsi, pats mokė, uždarbiavo, ir vertėsi. Viso matydamas, užsibrėžtojo tikslo vis tik nenustojo siekęs. Bet ir čia rusų valdžios buvo persekiojamas — buvo suimtas, laikytas kalėjime, išvartas iš universiteto. Rusams jis nepatiko. Nepatiko savo lietuviška dvasia, nepatiko saviimi. Tačiau, nors ir persekiojamas, jis universitetą baigė, baigė teisių mokslus ir galėjo būti advokatu. Jeigu ne jo lietuviškumas, jis būtų galėjęs neblogai gyventi, būtų gavęs kur nors Rusijoje neblogo vietą. Bet Rusijoje pasilikti jis nenorėjo. Jį traukė į Lietuvą, jis ilgėjosi savo žemės, savo saulės, kuri taip gražiai šviečia Nemuno ir Neris upių lygumoms. Jis buvo pasiilgęs mėlyno dangaus ir tų plačių, didelių girių, kurios kas rytą ir vakarą seka nuostabiai gražia, bet reto tešpantama pasaka. Jis buvo pasiilgęs tų pilkasermėgių savo brolių, tų geros širdies lietuvių, iš kurių tarpo pats yra kilęs, kurie ieškojo kelio į laisvę, į savarankumą, į kultūrą. Jis pasiryžo savo jėgas paaukoti tėvynei, jis pasiryžo padėti tiems žmonėms, todėl, pamojęs

ranka į daug žadančią Rusiją, atvyko Vilniun, mūsų sostinėn.

Vilniuje Smetona galėjo advokauti, tačiau nepanorėjo. Advokato darbas Vilniuje buvo nedėkingas. Jis gavo darbo Vilniaus žemės banke. Dirbdamas čia, jis galėjo likusį laiką skirti kitam tikslui — lietuviškos sąmonės žadinimui tautiečių tarpe ir kovai už lietuvių teises. Tuo metu lietuviams spausdinti knygas lotynų raidėmis jau buvo galima. Pačiame Vilniuje ėjo jau keli lietuviški laikraščiai. Smetona, gerai suprasdamas spausdinto rašto reikšmę, pradėjo bendradarbiauti „Vilniaus Žiniose“ ir kituose leidiniuose, kurių laiką redagavo „Viltį“, „Vairą“ ir visą laiką rašė, rašė ir rašė įvairiais klausimais, įvairiomis temomis. Iš tų, jo anais laikais parašytų, straipsnių, spausdintų įvairiuose laikraščiuose, susidarė keturios didelės knygos, kurių paskaityti galima gauti kiekvienos kariuomenės dalies bibliotekoje.

Karo metu, sustojus beveik visiems laikraščiams, A. Smetona pasirūpino Vilniuje išleisti „Lietuvos Aidą“, kuris buvo pirmas nepriklausomybės minties skelbėjas Lietuvoje. Nepriklausomybės mintis buvo giliai įstrigusi A. Sme-

Feljetonas.

Prizinis šaudymas.

Kartais, sako, ir akiai vištai grūdas tenka! Taip, tai taip, vyručiai, bet dažnai ir atvirksčiai atsitinka. Dažnai per koki nors mažą nesusipratimą ar per nelaimingą įvykį geriausias boksininkas, kokiam nors sausablauzdžiui pralaimi arba puikiausias plaukikas alaus bosely prigeria... Aš čia ir noriu pasidalyti su jumis savo sužeistos širdies dejonėmis dėl skandalingai man nepavykusio prizinio šaudymo.

Dar prieš kariuomenę, gyvendamas pas tėvus, buvau pagarsėjęs apylinkėi, kaip geras „strielčius“. Ką aš šaudydavau, čia ne tiek svarbu, bet dėl visko galiu pasakyti, kad kiškių ir kitų panašių žvėrelių, o taip pat paukščių medžioti vengdavau. Mat, mano šautuvas taip pat buvo ne „Mauserio“, bet „Amūro“ sistemos. Bet tiek to. Viena aš žinau, kad turėjau gerai išminktą akį, ir medžioklė visuomet man puikiausiai baigdavosi.

Atvykau kariuomenėn. Nesigyriau savo gabumais. Laukiau, kol patys vadai mano talentą pastebės. Tikėjau iškilti per šaudymo pratimus. Tačiau — pats negaliu suprasti, kodėl tie visi pratimai baigėsi nelaimingai. Taip jau likimo, tur būt, buvo lemta.

Vieną kartą atvykęs kuopos vadas pranešė, kad netrukus bus prizinis šaudymas. Geriausiai sušaudę šauliai gaus tam tikrus ženklelius ir net gali gauti laikrodžius. Šio pratimo taikiny 24 žiedai. Duodama kiekvienam šauliui po 5 šovinius. Jei visus 5 pataikysi į 24 žiedą, vadinasi, į patį centrą, gausi 120 taškų. Bet užtenka gauti ir 100 taškų, vis vien laimėsi gražų ženklą su užrašu „Geram šauliui“.

Na, manau sau, kur-ne-kur, bet čia tai jau parodysiu, ką aš galiu padaryti. Jeigu man rikiuotėj ir per pamokas ne per puikiausiai sekasi, tai čia tikrai atsigriebsiu.

Pirmiausia čiupau studijuoti kulkos lėkimo kelią. Nuosekliausiai išsiaiškinau ir išgilinavau, kaip atrodo trajektorija, jos kvlančioji ir puolančioji šaka, daug sukau galvą, kol išivaizdavau taikymo, vietos ir kitus kampus. Ne kartą karštai spaudžiau buožę prie peties ir per mamonėlių

ieškojau sargo viršūnės. Viskas, rodos, puikiai sekėsi. Pasiekiau net to, kad nemirksėdamas galėjau nuspausti nuleidžiamąjį kablelį. Na, kartais pasitaikydavo, kad prieš nuleidimą abi akeles užmerkėdavau, bet tai kartais atsitinka ir geriausiam šauliui dėl per didelio stengimosi.

Prabėgo savaitė, kita. Liko tik viena diena iki prizinio šaudymo. Tos dienos visą atliekamą laiką nutariau paskirti šautuvo valymui. Buvau girdėjęs, kad kuo geriau šautuvas išvalytas, tuo geriau galima pataikyti. Be to, apsaugok Viešpatie, neišvalytas vamzdis, sako, dažnai sprogstas. Taigi, nutariau visai gerai išnarstyti šautuvą ir pervalyti visus jo „groblus“, kad blizgėtų.

Prisirinkau raktų, kaltų, replių, atsinešiau tepalo dėžę ir alyvos pusbonkį, paskyriau savo „civiliokiškus“ marškinius skudurams, paėmiau tvirtą virvę, porą grūstuvų... ir dujų valyti.

Iškrapščiau visus plyšelius ir skylutes, nuvaliau visus kaiščius ir kaištelius, peržiūrėjau visas rintes ir rinteles... Pagaliau ėmiausi svarbiausio punkto: vamzdžio valymo. Pervėriau virvutę, pririšau jos vieną galą prie lovos, kitą prie lango ir valiai zulinti. Zulinau, tryniau ir mausčiau... Tiek dirbau, kad prakaito lašai išbėrė visą kūną. Tik antrą kartą gyvenime buvau taip labai sušilęs... Pirmą kartą buvo tas pats prisipažįstant pirmąją meilę.

Man taip bepraktikuojant prieina draugas, žiūri, o paskiau paklausia mano šautuvo numerio.

— 1428, — atsakiau nieko nelaukdamas, nes savo šautuvo numerį puikiausiai žinojau. Draugas dar pažūrėjo į šautuvą ir pradėjo šypsotis.

— Kurių velnių dabar juokies, geriau eitum ir pats išsivalytum šautuvą, o ne čia dantis rodytum ir dirbantį nervuotum, — supvkęs atsakiau.

— Kad mano jau beveik išvalytas. Sakai, tavo šautuvo nr. 1428, o koks to numeris, kurį valai?

— Keistas klausimas! Ar aš kito šautuvą valysiu!

— Na, bet dėl visko pažiūrėk numerį.

Ir ar žinote, ką aš... pamačiau?! Netikėjau savo akimis... Na gi, paėmiau Simo šautuvą ir išvaliau... Kad tave ir perkūnėliai! Draugas tik padėkojo už išvalymą ir nuėjo šypsodamasis. Kai kam juokai, o man beveik ašaros...

tonos galvoje, ir jis stengėsi, kiek galėdamas, ją realizuoti. Pagaliau, kai 1917 met. buvo sušaukta lietuvių konferencija, kuriai vadovavo A. Smetona, viskas rodėsi pakrypo geron pusėn. Konferencija išrinko Lietuvos Tarybą, o Tarybos pirmininku — mūsų Tautos Vadą Smetoną.

1918 metų rudenį, vokiečiams pradėjus trauktis iš Lietuvos, buvo skubiai sudaryta sava valdžia. Bet visokių netikėtinumų ir kliūčių dėliai ji buvo beveik bejėgė. Lietuva žengė į prazūtį — ją reikėjo skubiai gelbėti. Vienintelis žmogus galėjo sutvarkyti Lietuvą, o tas vienintelis žmogus buvo A. Smetona.

Atsitiko dar kartą, tai buvo 1926 metais, kad tauta žvalgėsi, ieškodama žmogaus, tinkamo į vadus. Tais metais vėl Smetona buvo pakviestas prie valstybės vairo. Ir štai dabar jis stoja mūsų priesakyje jau trečią kartą.

Toksai tai yra mūsų Tautos Vado, mūsų ginkluotų pajėgų vyriausiojo viršininko, gyvenimo kelias. Jis nėra šviesus. Nėra šviesus ta prasme, kad A. Smetona visą laiką, siekdamas mokslo, turėjo vargti vargą ir tik pasiryžimu bei energija laimėjo, išėjo nugalėtojas. Ta-

čiau kita prasme A. Smetonos gyvenimo kelias — gražus. Jo gyvenimo kelias yra pavyzdys visiems. Reikia tik pagalvoti — žmogus iš mažutėlio ūkio, iš dūminės pirkelės, prasimušė savo protu bei valia, savo patvarumu, sugebėjimu į pirmąsias valstybės vyrų eiles. Tiktai nepaprastų gabumų

žmogus gali taip iškilti. O A. Smetona kaip tik turtingas nepaprastais gabumais, protavimo galia, kieta energija, nuoširdumu. A. Smetonos nuopelnai, mūsų nepriklausomą valstybę kuriant, yra dideli ir be galo svarbūs.

Tegyvuoja mūsų didysis Vadas!

— m r s.

Mūsų Resp. Prezidento Antano Smetonos gimtinė (kryželiu pažymėtas namas). Nuotrauka iš lėktuvo.

Kaip aš svetimą šautuvą paėmiau, pats nežinau. Tur būt, piramidėje kas nors pakeitė, o aš paėmiau iš savo vietos ir drąsiausiai valiau. Reikėjo eiti savo šautuvo ieškoti. Išplėtes akis, prisikišęs, suradau 1428 numerį ir vėl pradėjau dirbti. Vėl dirbau, vėl prakaitavau ir spiaudžiaus (ant grindų draudžiama, tai nors į lubas arba į delnus). Pagaliau, „rugiapiūtė“ baigėsi. Dar kartą peržiūrėjau vamzdį ir, neberasdamas nė krislelio, lengviau atsidusau.

Išaušo lemiantis rytmetis. Pabudęs išsiritau iš lovos ir vėl puoliau prie šautuvo. Gerai, kad peržiūrėjau, nes velnias žino iš kur atsiradęs voras vamzdį priteršė ir suaudė tinklą... Rodos, kad ne kas, bet vis dėlto būtų būvusi rimta kliūtis sklandesniam kulkos lėkimui.

Pusryčius pavalgiau tvirtai, kad užtenkamai būtų jėgų ir tvirčiau galėčiau įremti šautuvą į petį. Nepasitenkinau duodama norma, nubėgau į pulko krautuvę ir, nusipirkęs ragaišio kilogramą, be pasigailėjimo jį suraičiau. Į šaudyklą einant vėjas buvo iš priekio. Aš rikiuotėje esu dešiniame sparne. Žygiuodamas užpakaly daug kartų girdėjau draugus... čiaudant ir urzgiant, kad oras nelabai koks... Matyt, kažin kur toliau buvo kas nors pastipęs ir vėjas nešė nelabai malonų kvapą, nors man atrodė, kad ten nieko nebuvo...

Prasidėjo šaudymas. Pirmoj pamainoj visi sušaudė blogai. Geriausiai sušaudęs gavo tik 76 taškus. Aš pakliuvau į antrą pamainą. Prieš eidamas į ugnies liniją dar kartą vamzdį lengvai sutečiau tepalu, kad švelniau šliaužtų kulka...

— Na, dabar tai nustebinsiu savo viršininkus ir draugus... Jie pamatys, ko esu vertas, — galvoju.

Po šuvių, rodant pataikymus, nežiūrėjau, kad per daug nešijaudinčiau savo pasisekimu. Vis vien buvau įsitikinęs, kad visi pataikymai bus netoliau 20 žiedo. Po kiekvieno šuvio, rodant kliudymus, girdėjau greta stovinčių savo draugų tylų juoką. Matyt, jie taip pat džiaugėsi mano laime...

Pamainai atšaudžius, kada vienas rodytojas atnešė surašytus pataikymus, puoliau žiūrėti... Mano eilėj pamačiau parašyta 120... To man užteko. Iš džiaugsmo siutau. Juk gavau 120 taškų. Vaikščiojau pasipūtęs ir slapčiomis sekiau viršininkus, kada jie eis manęs pasveikint. Bet... laukiu, laukiu, o niekur nieko.

Priėjau vėl prie to paties rodytojo ir nebetverdamas pats tariau:

Tai ką, vadinasi, geriausiai sušaudžiau ir visus aplenkiau... — Eik tu, žiopoly. Vos-ne-vos du kliudei ir dar giriesi. Žinok, kad tavo iš viso yra tik 3 taškai.

Maniau, kad jis juokauja ir netikėdamas vėl prisigretinau prie vadų, kurie surašinėjo kliudymus ir vėl išvydau... 120... Vadinasi, visi man nori staiga iškelti ovacijas, kad būtų didesnis džiaugsmas... Bet... netyčiomis žvilgsnis vėl nukrypsta į kliudymų lentelę, juk malonu pasigėrėti savo laimėjimu. Tačiau... Toj pačioj mano eilėj po 120 buvo prirašyta dar 00... Na, kas čia per velniava! Nieku būdu negalėjau suprasti, ką galėtų reikšti 12000. Juk tiek taškų nėra. Paklausiau gudresnio. Ir sužinojau... Skaudžią tiesą... Mano pirmas šūvis laimėjo tik 1 tašką, antras 2 taškus, o kitų trijų pataikymų... visai nėra. Kodėl taip atsitiko, negalėjau suprasti. Čia šautuvas man toki špota, tur būt, iškrėtė. Dar atsimenu, kad mano tėvas sakydavo:

— Netepsi — nevažiuosi, per daug sutepsi, irgi nieko nepeši. Taip ir man atsitiko. Per daug išvaliau vamzdį, per gerai sutečiau, todėl kulka, taip švelniai lėkdama vamzdžiu, slydo ir nuslydo... Vis, mat, gyvenimo pamoka. Be to, man rodos, kad per didelę pataisą ėmiau dėl vėjo. Vėjas buvo iš dešinės. Statute skaičiau, kad jeigu vėjas iš dešinės, reikia taikyti dešiniau, ir pataikymas bus centre. Juk statutas gudrių galvų sugalvotas ir parašytas, todėl jo reikia ir laikytis. Tiesa, šaudant vėjelis buvo nedidelis ir kai kas sakė, kad pataisa nereikalinga, bet statutas... Todėl aš to neklausiau ir taikiau į dešinę taikinio kraštą... Gal būt, dar per mažą pataisą padariau... Ir dabar man neaišku, ar statutuose niekai prirašyti, ar aš dar per mažą įvertinau vėjo jėgą... Kad man šautuvas daug pakenkė, tuo esu įsitikinęs...

Žodžiu, ženklą ir laikroduką šuo ant uodegos nunešė. Taigi, ar ne tiesa, vyručiai, kad kartais ir geriausiam medžiotojui zuikis iš panosės pasprunka. O gal būt aš per daug „storojaus“...

Tūlas Matas.

Ką veikė mūsų šarvuotis 1926 m. gruodžio 17 d.

(Penkerių metų sukakties proga).

Gruodžio 17 d., kai visa tauta savo griežta valia suko valstybės vairą reikiamon kryptin, ir mes šarvuočiai jaučiamės atlikę mūsų vadovybės mums pavestas pareigas.

Jau gruodžio 16 d. ne tik vieno kito, bet ir visos kuopos nusiteikimas buvo gana savotiškas. Aš naučiau kažką ir mane kankino laukimo jausmas. Atė-

Šarvuočiai ties vyr. štabu 1926 m. gruodžio 17 d.
Balčiūno foto.

jo vakaras, oras dar daugiau ėmė stingti, šaltis kilo dar griežtesnis. Nors, kaip paprastai, dieną buvo patikrintas šarvuočių veikimas, bet apie 20 val. vadas primygtinai paklausė, ar visi šarvuočiai tvarkoje ir ar parengti. Man ištrigo galvon, kad štai, jau teks kur nors vykti į pratimus. Aplinkybės tik buvo abejotinos, ilgai negalvojau, sutikdamas su savo mintimis. Ruošiamas.

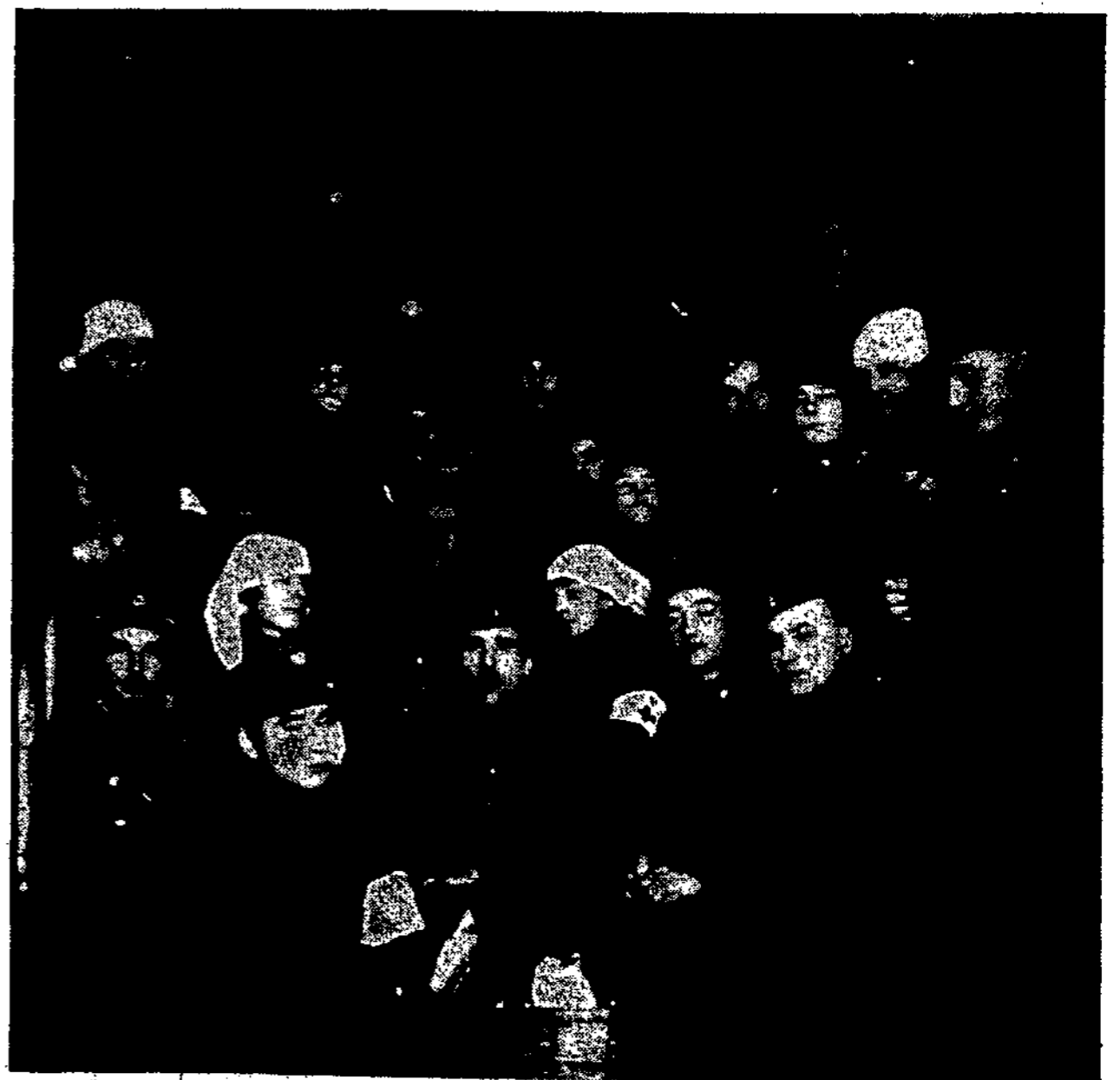
Naktį 11^{1/2} val. staiga ateina į kareivines būrio vadas; nieko daug nekalbėdamas įsako kuopos būdotojui: „Kuopa kelk!“ Visi staiga pakilo ir kuo greičiausiai stengėsi stoti rikiuotėn. Man rikiuotėn stoti nereikėjo; būrio vado įsakomas su kitais savo šoferiais bėgau tiesiog į šarvuočių garažus, kur netrukus atvyko ir visa kuopa. Nuo kareivinių iki garažų buvo apie 500 metrų, kareiviai bėgte atbėgo ir palyginamai greit. Jie tuoj buvo išskirstyti komandomis, iš kurių viena liko saugoti savo kareivines ir garažus. Į mano vairuojamą šarvuotį įsėdo pats kuopos vadas, duodamas įsakymą — „pirmyn!“ Reikia tiesiog pastebėti, kad, nežiūrint šalčio, nežiūrint aplinkos netikėtumo, visa šarvuočio komanda laikėsi kuo ramiausiai ir tik laukė įsakymo veikti. Nors buvo daug sniego ir šaltas oras veikė motorą, bet kaip tyčia šarvuotis buvo judresnis kaip paprastai, ir mūsų visų ūpas buvo pakilęs. Gal kiek susimąsčiau, kai ties Igulos bažnyčia pamačiau raitų gusarų būrį. Bet aš greit apričiau, pastebėjęs, kad kuopos vadas šaltai laikosi. Išgirdau jo įsakymą sustoti prie vyr. štabo. Apskritai, norisi pabrėžti, kad aš daug nesvarsčiau, pažindamas savo kuopos vado būdo šaltumą ir žinojau, kad kelionės planas šiaip ar taip bus įvykdytas.

Prie vyr. štabo vėl staiga atsiranda daug raitų gusarų. Prie mūsų vado pribėga man nepažįstamas pulkininkas, trumpai kažką vadui pranešdamas, Mes gauname tuoj įsakymą vykti atgal, į Žaliajį kalną, prie karo policijos mokyklos. Vadas ir čia vyksta su mu-

mis. Vairas klauso manęs gerai, ir mes jau buvome bežvažiuoją kalną, kai pastebėjome leidžiantis nuo kalno kareivių būrį; tai buvo karo policijos mokykla. Sustojame. Mūsų vadas klausia: „Kur einat, vyrai?“ Žygiuojantieji pro šalį atsako: „Štabo ginti“. Aš pastebėjau, kad šarvuoty sėdinčio vado veido bruožai kiek aiškesni darosi; supratau, kad čia mes su kažkuo susiduriame. Bet kai mūsų vadas pasako, kad tai gerai, atsileidžiu. Vėl krūpteliu, išgirdęs vado žodžius, įsakančius policijos būrininkui padėti ginklus šarvuotin ir pagelbėti šarvuotį stumti prieš kalną. Būrininkas kartoja vado žodžius, kareiviai noroms pildo įsakymą, ir šarvuotis, savo motoro padedamas, jau ant kalno. Koks mums kyla jausmas, kai mes išgirstame savo vado žodžius: „Galit dabar drožti namo, kaip stovit“. Būrys nužygiavo, ir mes vėl gauname savo vado įsakymą apsisukti ir vėl važiuoti prie štabo. Vykstame. Nuo kalno bevažiuodami ir čia sutinkame patrulius, bevarančius du aviacijos karininkus. Man dabar jau aiškiau darosi, su kuo turiu reikalo. Sustojame. Ruošiamės. Iš šarvuočio vadas įsako paleisti karininkus ir padėti ginklus. Įsakymas, mūsų nuostabumui, pildomas greit ir vikriai. Aviatoriai sėdasi pas mus ir važiuojame į štabą.

Vyr. štabe mus pasitiko karininkai, įsakydami vykti į Šančius. Jau buvome bevyksta, kai staiga privažiuoja prie mūsų lengvasis automobilis, iš kurio vienas karininkas praneša, kad viskas tvarkoje — ir mes pasiliekame vietoj.

Apsistojame vyr. štabo kieme. Nekantraujame, nes mums rodosi, kad tai visa dar neturi baigtis; mes norime veikti, žygiuoti. Atsibodo ir vis niekas mums jokių kitokių įsakymų neduoda. Pradedant aušti, šaltis sustiprėja. Automobilio šarvų sienos pasidaro dar šaltesnės; mums lieka šarvuoty šalčiau negu lauke. Aš tada tik tepastebėjau esąs kasdienine šoferio uniforma ir pajutau šaltį. Nuostabu, kai vei-

1926 m. gruodžio 17 d. šauliai ir šaulės atnešė vaisių kariams, bu-dintiems prie vyr. štabo.

Reikšminga diena Ek. Kar. B-vės gyvenime.

Gruodžio 15 d. iškilmingai buvo pašventinta ir atidaryta Ek. Kar. B-vės centrinės krautuvės naujoji patalpa.

Naujoji patalpa puikiausiai moderniškai įrengta, užima visą apatinį aukštą Karininkų Ramovės (Laisvės al. 23 nr.). Pati krautuvė, kaip ir padalyta į du svarbiausiu skyrių — kolonialės prekės, maisto dalykai ir galanterija, visokios apdaro reikmenys su rašomosios medžiagos dalim. Dar yra vienas visai kuklus ir nedidelis skyrius troškuliui atvėsinti. Savo puošnumu, erdvumu, dailiu įrengimu, naujoji E. K. B. krautuvės patalpa toli gražu pralenkia visas Kauno krautuves. Tai tikrai europieško masto magazinas. Malonu užėiti į jį, gražu ir yra kur pasivaikščioti, pasižiūrėti, o dar patogiau yra pirkti.

Į šventinimo iškilmes susirinko gražus būrys kviestųjų svečių. Priešaky jų buvo kr. aps. min. pulk. Giedraitis, vidaus reik. min. p. Rusteika, valst. kontrolierius p. Matulaitis, daugelis aukštųjų karininkų; iš civilių — daugiausia dalyvavo bankų, koperatyvų ir prekybos įstaigų atstovai. Taip pat buvo kviesti spaudos atstovai.

Taigi, sustodamas ties šiuo įvykiu, norėčiau pastebėti ne tiek patį faktą, kiek jo turinį bei idėją. Teisingai pasakė vyr. kar. kapelionas kun. Mironas, prieš šventindamas, mes, lietuviai, daugiausia žemdirbiai: čia jau įpratome, susigyvenome — ir rausiamės po žemę arba turzinam apie savo trobas. Kitų verslo šakų kažkaip bijome ar nedrįstame paliesti. Užleidome kitiems visokius amatus, o tuo labiau prekybą. Paskutiniu laiku, Dievui dėkui, ir čia po truputį imam atsigausti bei susiprasti.

Tuo atžvilgiu be galo reikšminga darosi E. K. Bendrovė ir tuo labiau, kad ji auga, didėja ir plinta. Nežymiai pradėjusi savo gyvavimą prieš 11 metų (su 66 nariais ir 6.600 auksinų), šandie jau išbujojo į galingą ir svarbų koperatyvą, su dideliu skaičiumi narių ir daugeliu skyrių. Tuo jau labiau E. K. B-vei gyvenime, kaip pastebėjo savo kalboj pulk. Bobelis, valdybos pirmininkas, svarbu ir tas reiškinys, kad 80% pirkėjų bei vartotojų sudaro civilinė publika ir tik 20% kariai. Vadinasi, toji publika visai pasitiki

ir jaučiasi patenkinta. Čia jau pastebimas kaip ir koks pasyvumas iš karių pusės, ypač, kad daugelis tikrosios tarnybos karininkų nėra dar nariai.

Susirinkusieji, bežiūrindami naujai atidarytą krautuvę ir besigėrėdami tikrai naujomis prašmatnybėmis, visai pamatuotai konstatavo E. K. B. valdybos bei prezidiumo, o taip pat ir vedėjo ats. gen. Velykio didelį triūsą, atsidėjimą tame organizaciniame bendrovės plitimo darbe ir pačios krautuvės įrengime.

„Čia tikrai, — pasakė vienas svečias, — įdėta ne tik vargo, pastangų, bet ir daug dūšios!“

Malonūs šeiminkai, pasidžiaugę drauge su svečiais savo gražiais darbo vaisiais, paprašė į viršų, į Kar. Ramovės salę, kur buvo paruošta arbatėlė. Ir čia svečiai buvo gražiai priimti ir pavaišinti. Tikrai širdingoj ir artimoj nuotaikoj buvo pasakyta daug kalbų, pareikšta gražių, prasmingų linkėjimų, kad bendrovė dar daugiau augtų ir visi karininkai būtų jos nariais.

Kr. aps. min. pulk. Giedraitis tarė šiais trumpais, bet reikšmingais žodžiais:

„Vienybė — galybė, — tai mūsų Vado, vyriausybės ir tautiškai mąstančios visuomenės obalsis. Tuo obalsiu šandie remiasi ir koperacija. Jei vienybė reikalinga visur gyvenime, tuo labiau ji reikalinga dideliame vienetui, organizacijai. Toks obalsis svarbus ir mums, karininkams. Iš čia susirinkusiųjų matome, kad daug karininkų, tiek tikrosios tarnybos, tiek atsargos — yra E. K. B. nariai. Tatai jau parodo, kad suprantame organizacijos svarbumą.

Šandie matėm, kaip E. K. B-vė per 11 savo gyvenimo metų progresavo. Jos krautuvė tikrai gražiausia visame Kaune.

Jeigu jau šandie mums svarbi E. K. B-vė, tuo labiau ji gali būti reikšminga pasikeitus sąlygoms. Jau ir šiemet Gaižiūnų poligone buvo jos skyrius ir rūpino kariuomenę“.

Baigdamas p. ministeris pridėjo: „Manau, kad E. K. B-vės prezidiumas pasistengs, kad kariuomenės dalys gautų geras prekes ir pigiausiomis kainomis“.

M.

kėme, šalčio niekas neįjutėme; dabar visa komanda kaleno dantimis. Rytą švintant kuopos vadas man praneša, kad galima kareivius vesti susišildyti į vieną puikų vyr. štabo kambarį.

Gruodžio 17 diena išaušus, buvo iš tikrųjų idomu. Ūpas visai savotiškas. Paskelbtas apgulos statusas. Nuo 18 val. judėjimo jokio. Kur-ne-kur tik patuliai arba kariai, daugiausia senesni ir vyresni, vaikštinėja.

Mūsų šarvuotis liko prie vyr. štabo ir net ten išbuvo ilgoką laiką. Iš to laiko tarnybos manyje liko kuo geriausių atsiminimų. Ypatingai norėčiau priminti, kaip visuomenė mus atjautė ir rodė mums savo palankumą.

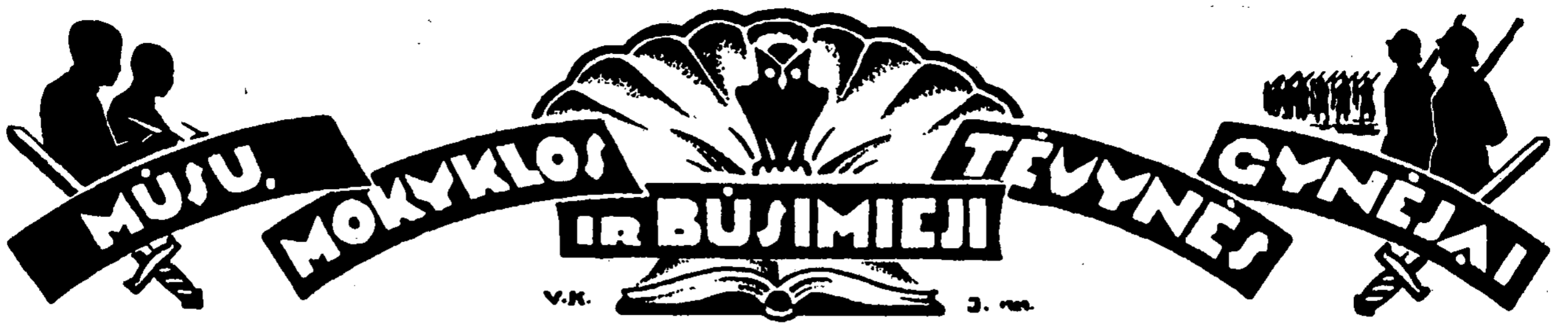
Prieš Kalėdų šventes buvome apipilti dovanomis. Dovanas nešė mums atskiri asmens, organizacijos ir prekybos bendrovės. Pavyzdžiui, kartą mums net pakėlė vaišes mergaitės šaulės — tai mums suteikė nemaža malonumo, nes mūsų šaulės, kaip mes įsitikinome, visa širdimi norėjo mums padėti. Mūsų

tarpe buvo didelio pasitenkinimo bei džiaugsmo, kai gaudavome įvairių skanėsių, rūkalų ir net šiltų rūbų; šiltus marškinius aš ir dabar tebeturiu, laikydamas juos atminimui; mat, jie buvo išduodami kuopos vado nuožiūra tiems, kurie gruodžio 17 naktį iškentė daugiausia šalčio. Šaltis, iš tikrųjų, tą naktį buvo pridaręs ne tik man, bet ir kitiems kariams netikėtumą. Pavyzdžiui, kai kurių dalių kariai sukelti žygiui ir, norėdami greitumu pasižymėti, vos spėjo basnirčia apsiauti.

Trumpai tariant, gruodžio 17 d. žygis man dabar atrodo ne tik svarbus savo padariniais, bet ir naudingas kiekvienam jaunam kariui; juk per tą vieną naktį mes, kariai, labai daug ko patyrėme.

Viršila J. Balčiūnas.

Skautėjimo priemonės.

Pažinę skautėjimo kelią ir supratę skautystės darbo metodų pritaikymą amžiui ir lyčiai, pažvelkime, kokios skautėjimo priemonės yra naudojamos organizacijos darbe.

Kas tai yra skautėjimo priemonės?

Kiekvienas darbas, turėdamas savo tikslą, turi ir priemonių savo tikslui pasiekti. Skautystės darbo priemonės, atsižvelgiant į įvairialaipinį skautėjimo kelią, yra gausios ir tiksliai priderintos visiems skautėjimo laipsnių tarpams.

Prieš konkrečiai nurodant vartojamas skautėjimo priemonės, tenka priminti savaimingą skautų darbo taktiką.

Labai aišku, kad tas darbas neša daugiau vaisių, kurį dirba atidžiau ir rūpestingiau visi darbininkai. O darbą galima geriau paskirstyti ir jo eigą pakontroliuoti tada, kada vadas turi tiesioginėje savo žinioje mažesni skaičių asmenų. Dėlto tik, darbo našumui pakelti ir jo tikslingumui išdirbti, skautai tvarkosi „skilčių sistemos“ pagrindais.

Skiltis — pagrindinis skautų organizacijos vietas. Ją sudaro 6—12-kos asmenų norma. Skiltį veda skiltininkas, jam padeda ir reikale pavaduoja — paskiltininkas, 2—5 skiltys sudaro draugovę. Draugovę veda draugininkas, o jam padeda — adjutantas.

Ukmergės R. Tunto I skilt. kursų lankytojai, vadovaujami j. ltn. paskt. Puknio ir vyr. skilt. A. Umbraso, mokosi šaudyti.

Umbraso foto.

Visus d-vės reikalus sprendžia ir svarsto draugininkas, adjutantas ir skilčių skiltininkai, t. y., draugovės štabas.

Pagrindinis skautėjimo darbas atliekamas skiltyje. Visų skilčių veikimas sudaro d-vės veikimo tu-

rinį. D-vė yra organas, bendrinąs ir derinąs skilčių veikimą bendrojo tikslo siekiant.

Skiltys ir d-vės daro užsiėmimus, sueigomis vadinamus. Skiltys yra taip sudaromos, kad į vieną skiltį įeitų maždaug vienodo amžiaus ir vienodo išsilavinimo skautai. Tai labai svarbu darbo kokybę ir kiekybę nustatant.

Iškylos. Be užsiėmimų, daromų kambariuose, salėse ir net klasėse, kur dirbami kambario sąlygoms pritaikyti darbai, gražiam orui esant, daromos iškylos. Dažniausiai daromos iškylos pavasarį ir vasarą į miškus, piliakalnius, paežerius, paupius. Iškeliaujama paprastai anksti rytą, visai diena. O kartais net išvakare, — pav., šeštadienį po pietų išeinama, o grįžtama tik sekmadienio vakare.

Skilčių iškylos programą paruošia skiltininkas o d-vės iškylos — draugininkas. Visi iškylos darbai turi būti prasmingi ir tikslingi.

Iškylos daromos ir žiemos metu. Dažniausiai tai organizuotai išvykstama į ežerą ant ledo — čiuzinėjimo pratimams ir įvairioms rungtynėms daryti.

Bendrai, iškylių reikšmę galime šitaip nusakyti: iškylos moko skautus teoriškas žinias pritaikyti praktikos reikalavimams, pratina tvarkos, drausmės, patvarumo, kantrybės.

Stovyklos. Stovykla — praktiška skautų mokykla. Stovykloje skautas ne tik kad praktikoje pritaiko anksčiau įgytas žinias, bet taip pat nuolatos ir mokosi. Mokosi iš draugų, vadų, nepasisekimų, susivaldymų ir t. t.... Už tai stovykla ir skaitosi galinčiausia skautiško auklėjimo priemonė. Ir iš tikrųjų, stovykloje skautas nuolatos esti užsiėmęs, nuolatos yra kilnios sielos vadų tiesioginėje priežiūroje, jų įtakoje. Be to, dar, stovyklos gyvenime visos paros valandėlės yra reguliamai suskirstytos ir taip užtikrintos, kad nėra kada beieškoti netikusių pramogų bei netvarkingų užsiėmimų. Stovykloje tam tikromis valandomis gvildenami ideologijos klausimai, mokomasi pirmos pagalbos, topografijos, žvalgavos, stovyklos irenėjimo, papuošimo, pionierių stovyklos, plaukiojimo (dėlto stovykloms vieta visuomet parenkama prie upės, ežero ar iūros), sporto, virimo, švaros, tvarkos, budrumo ir akylumo (tuo tikslu žaidžiami pritaikyti naktiniai žaidimai), drąsos ir t. t.... Stovykloje skautas visu kuo pats apsirūpina.

Vakare, sutemus — laužas. Laužas — skaistybės simbolis, vienybės ženklas. Ir senovėje, kada mūsų kraštą užpuoldavo kryžiuočiai ar šiaip kokie kiti priešai, mūsų kariams ir žmonėms pavojų pranešdavo budėjimo bokštuose suliepsnoję laužai. Tie laužai visus sukviisdavo į daiktą vieningai spirtis prieš pikta užpuolėją. Tuo būdu mūsų skautams laužai dar reikšmingesni. Panašiai, kaip šeima po dienos darbų iš visur susirenka prie bendro stalo, apšviesto vieno žiburio, taip skautai vakare, atidėję visus darbus į šalį, susirenka prie laužo, savo žiburio. Čia jų poilsis, čia jų džiaugsmas. Ir iš tikrųjų. Kas kartą yra praleides vieną antrą valandą prie skautiško stovyklos laužo, ta laužas pririša. Pririša nematomais ryšiais. Ir dėl to bus nenuostabu, kad skautai visuomet parsiveža iš stovyklos laužų gražiausių atsiminimų.

Prie laužo laikomi trumpi pašnekesiai, skaitomas dienos įvykių dienoraštis, dainuojamos liaudies ir pačių skautų sukurtos dainos, vaidinami pačių skautų sugalvoti ar rašytojų parašyti veikalėliai, inscenizuojami mūsų liaudies papročiai, eilėraščiai, pasakos, padavimai, šokama tautiški šokiai, leidžiama „rakietos“ (tai tam tikri sugalvoti šūkiai, pav., „Jūra! Ū, ū, ū!... Pušynas!... Ššš!... Laužas!... Valio!!!“), ir t. t.... Ir vis tai pačių skautų dažniausiai „ekstra“ sugauti dalykėliai.

Todėl ne veltui yra sakoma: „Skautų metai susideda iš dviejų dalių: 2 savaitė stovyklauja, o 50 savaičių — stovyklos laukia“.

Kelionės. Dar viena skautėjimo priemonė — kelionės. Kelionės daromos į žymesnes istorines ir geografines vietas pėsčiomis, dviračiais, laiveliais ir k. priemonėmis. Reikšmingiausios gal bus laiveliais plaukiančiųjų ir pėsčiomis einančiųjų kelionės. Tų kelionių tikslas ir nauda dvejopa. Viena, pažįstama savo kraštą, gyventojai ir k. Antra, keliautojas auklėja savo kantrumą, draugiškumą, solidarumą ir k. Ypač daug dėmesio kreipiama į gerą sugvvenimą ir broliška kelionės draugų nusiteikimą. Kelionė — skauto kantrybės egzaminas.

Suvažiavimai ir parada. Bendriesiems reikalams aptarti smulkesnių vienetų vadai susirenka į vieną vietą. Tokiuose susirinkimuose nustatomos bendrosios veikimo gairės. Dažniausiai jie daromi įvairių švenčių metu. Ta proga tenka pasirodyti ir visiems skautams. Dėlto jiems tenka gerokai padirbėti ir pasiruošti paradams ir šventės vakaro iškilmėms. Tuo metu ruošiami skautiški vakarėliai.

Šventės. Organizacijos auklėjimo darbe didelės teigiamos reikšmės turi skautų šventės. Be bendrų

tautos ir valstybės švenčių, kurioms skautai visuomet iš anksto pasiruošia, turi ir specialių savo švenčių. Balandžio m. 23 d. yra Šv. Jurgio, viso pasaulio skautų patrono, šventė; kovo m. 4 d. — Šv. Kazimiero, Lietuvos skautų patrono, šventė; ir gegužės mėnesio pirmą sekmadienį — motinos diena. Tās šventes skautai labai brangina. Šv. Jurgis ir Š. Kazimieras skautams riteriškumo ir dorybės simbolis, o motina — meilės ir kančios bei pasiaukojimo išikūnijimas. Todėl tomis dienomis skautai atlieka įžodžio davimo apeigas, išsitarnavę keliami į aukštesnius vyresniškumo laipsnius, įteikiami ordinais ir k. Motinos dieną — skautai išiteikia savo gimdytojai.

Be šitų, tenka priminti ir kitas šventes: vieneto išikūrimo metines, Lietuvos skautų išikūrimo sukaktuves ir k.

Parodos. Sukaktuvių ar šiaip kitų švenčių metu skautai ruošia savo darbėlių parodas. Jose pasirodo atskiri vienetai ir tų vienetų skautai. Tai irgi tvirtas auklėjimosi veiksnys (paskatinamasis veiksnys).

Uniforma ir ženklai. Taip pat ne be reikalo skautai dėvi bendrą uniformą ir nešioja nustatytus ženklus. Uniforma — nebylė kalbėtoja ir auklėtoja. Ji visuomet primena, kas esi. Uniforma dažnai normuoja skauto elgesį. Įvairūs ženklai, kurių vieni pažymi patyrimą, vyresniškumą, stažą, pareigas, kiti nuopelnus — irgi teigiamai veikia jaunuolių sielas. nuolatos ragina tobulėti.

Be šitų, čia suminėtų svarbiausiųjų skautėjimo priemonių, yra dar ir daugiau smulkesnių. Tačiau, jų neminint, reikia pasakyti, kad tos smulkesniosios priemonės derinasi prie suminėtų stambesniųjų ir yra tartum jų palydovai.

K. P.

Kariško paruošimo vaisiai.

Pasibaigė pirmas trimestras. Visi mokytojai parašė trimestro pažvmius. O kariško paruošimo, manot, snaudžia? Ne, sužinojom, kad ir iš kariško paruošimo taip pat rašo pažvmius. Visi nuliūdom, nes manėm, jog tikrai nėra išsigelbėjimo: atsakvti dar nesunku, bet rikiuotė, pratimai ir t. t.

Be, pasirodo, mūsų išgastis veltui. Viskas išėjo labai puikiai: atsakinėjom gerai ir drąsiai sukomės. Gavom „paragauti“ statuto ir šiaip kariško meno. Pažymiai iš kariško paruošimo geri: daug ketvertukų, penketukų ir mažai trejetukų. Vadinasi, dvejetukų nėra. Kupini pasiryžimo dirbkim toliau, nes matom, jog mūsų darbas nenuėjo niekais.

Penktokas Lius-bo.

Utenos rajono tuntas.

Kaip visur, taip ir Utenos skautai, diena dienon stiprėja ir auga. Auga ir skautiškoji nuotaika. Daug įvairumo ir gyvumo į tunto skautų darbą inėšė praėjusią vasarą Palangos stovykloje dalyvavę skautai. Ir skautai ir skautės, kurie tik pabuvojo stovykloje, grįžo pilnesni energijos ir nusimanymo. Dabar ir draugovių sueigos turiningesnės ir tunto sueigos įdomesnės. Reikia pasakyti, kad tą jaukią skautišką nuotaiką gana sumaniai pagauna jaunas ir energingas tuntininkas p. mok. Mažeika.

Skautų darbą ypač medžiaginiai sustiprina skautams remti d-jos Utenos skyrius. Kalbant apie skautus, kurių dominuojanti didžiuma yra gimnazijos mokiniai, negalima patylomis praeiti ir pro gimnazijos direktoriaus p. Aleksos asmenį, didelio rūpesčio ir rimto dėmesio kreipiantį į skautus.

Gruodžio m. 7 ir 8 d. Utenos skautus vizitavo Vyriausias Skautininkas pulk. Šarauskas ir Vyr. Sk. Štabo narys sktn. Palčiauskas. Tai antra pagrečiui uteniečių šventė: neseniai tuntas šventė savo 10 metų sukaktį, o dabar pirmą kartą susilaukė Vyriausio Skautininko. Užtat skautai nepaprastai džiaugėsi.

19 d. buvo sk. remti d-jos kviestas visuomenės susirinkimas, kuriame vyr. sktn. pulk. Šarauskas ir sktn. Palčiauskas laikė apie skautizmą paskaitas.

Antrą dieną 12 val. buvo skautų vadų sueiga. Čia atvykę vadai nurodė, kaip reikia susidaryti veikimo programą ir kaip ją įgyvendinti.

15 val. tunto sueiga. Skautų nuotaika pakilusi. Vyr. Skautininko sveikinimai skautų gaudomi ir malonia švpsena lydimi. Ypač gyvai nusiteikę skautai atliko linksmąją programos dalį. Dainos, dainos... tikrai, kaip prie laužo! Pasirodė, kad skautiškasis linksmumas uteniečių tikrai suorastas. Ši diena Utenos skautų atmintyje pasiliks ilgai, ilgai...

Rėmėjas.

Ekskursija į aviaciją.

Šiomis dienomis aukštesniosios technikos mokyklos mokinių dalis surengė ekskursiją į aviaciją. Ekskursijoje dalyvavo du mokytojai.

Pradžioj aplankėme aviacijos dirbtuves. Mokiniai susipažino su įvairiausiomis mašinomis ir atskirų dalių gaminimu. Dirbtuvėse kaip tik pasitaikė pamatvti, kaip išrodo dar neaptrauktas lėktuvas. Be to, smulkiai buvo parodyta, kaip dirbami įvairių dydžių propeleriai. Motorų skyriuje matėme įvairaus galingumo ir įvairių tipų motorų.

Iš dirbtuvių nuvykome prie angarų. Čia kitas kapitonas paaiškino apie lėkimo dėsnius ir įvairius lakūnų triukus.

St. Miliūnas.

Ukmergė.

Įžengė į II-sius metus. III Dr. V. Kudirkos d. vė. įkurta vyr. sklt. Ant. Umbraso iniciatyva, š. m. gruodžio mėn. 5 d. minėjo savo vienerių metų skautiškojo darbo sukaktuves. Draugovė, nors nepergausingsiausia, vedama sklt. K. Rudėno, globojama p. Gegžnos, amatų vid. mokyk. direktoriaus, taip suįdomino mokyklos mokinius, kad beveik visus susirinkimus gausiai lanko pasižiūrėti, kaip žaidžiama, dainuojama, mokomasi rikiuotės, drausmės taisyklių ir k.

Padėjo jaunesniesiems. Šiemet skautininkai kariūnai—aspirantai naujokai, trumpam laikui apsigyvenę Ukmergėje, pasitarę su p. tuntininku ir 1 p. p. vadovybei leidus, suorganizavo trumpalaikius skiltininkams ir kitiems vadams kursus. Kursams vadovavo ir pašnekesius vedė aspirantai: sktn. Juozaitis—Jasinevičius, pasktn. Art. Jurgutis, pasktn. H. Čerkešas, pasktn. Herbačiauskas ir vyr. skilt. L. Bajoras. Pašnekesiai buvo temomis: „Skautas gyvenime“, „Tarnavimas artimui“, „Iškilių ir stovyklų gyvenimas“, „Jaunuolių ūpo palaikymas“, „Vadas ir jo reikšmė“, „Skiltis“, „Sportas“ ir k. Lan-kytojai suskirstyti į 3 skiltis.

Kunotas Kairionis.

KARIUOMENĖS GYVENIMAS

3 artilerijos pulkas.

Kariūnų—aspirantų baterija. Šiomet, kaip ir pernai, prie 3 artilerijos pulko yra atskira kariūnų—aspirantų baterija. Baterijai vadovauja kap. Lesevičius, būriams — ltn. Byla ir j. ltn. Zablockis. Didesnė visų kariūnų—aspirantų pusė yra baigusi aukštąjį mokslą; dauguma inžinieriai, matematikai, agronomai ir kt. Pats artilerijos mokslas nėra kai kuriais atžvilgiais visai svetimas daiktas, nes kai kuriems ir mokyklos suole teko su panašiais dalykais susidurti. Be to, ir iš mūsų, kariūnų—aspirantų, pusės matyti noro ir pastangų per tuos vienerius metus tapti tinkamais artilerijos atsargos kariais. Fiziškas lavinimasis sustiprins mūsų sveikatą, o kai kurie kariškojo mokslo dalykai, k. t. topografija, transmisija, pionierių dalykai, artilerijos taktika, pulk. Urbono gana įdomiai skaitoma, ir įrankiai, kap. Lesevičiaus skaitomi, praplės mūsų žinių akiratį ne tik kariškam, bet ir civiliam gyvenimui.

Kar. asp. J. Ž.

9 pėst. L. K. Vytenio pulkas.

Čiuożykla. Šiomet pulko vadovybė susirūpino įrengti gerą čiuożyklą, kad pulko kariai turėtų kur tinkamai atliekamą laiką praleisti, pasportuoti. Darbo daug padėta, nes, nesant tinkamos vietos, reikėjo ją padaryti, daug žemės išvežti, iškasti ir išlyginti. Be to, dirbtinai teko vandens užleisti, o pašalus dar aplaistyti ir t. t. Nors daug dirbta, bet už tai pulkas įsitaisė labai gerą, didelę čiuożyklą. Rodos, nebus perdėta, kad ir Kaunas tokios čiuożyklos neturi, nekaltant jau apie Marijampolės miestą.

Šios čiuożyklos atidarymas buvo gruodžio 6 d. Čiuożyklą aplinkui buvo spalvotomis elektros lemputėmis gražiai iliuminuota, pakraščiais čiuożykla apkašiotą eglaitėmis, gerai apšviesta ir t. t. Žodžiu, labai gražiai atrodė sporto vieta, kur prisirinko ne tik pulko karių, bet ir miestiečių. Ypač moksleiviai yra mėgėjai šios sporto šakos. Griežė pulko dudų orkestras, o nemaža išleista ir raketų. Tai pritraukė labai daug publikos. Vieni čiuože, o kiti šiaip sau dėl malonumo gėrėjosi. Vyteniečiai turės labai gražią vietelę su malonumu pasportuoti, tyriame ore laiką praleisti. Už tai pulko kariai savo pulko vadui ir sporto vadovui už jų rūpesnius yra labai dėkingi.

Kinas. Jau nuo seniai pulkas turi savo kiną. Bet ypač dabar, ilgiems vakarams esant, daugiau lanko kiną, todėl, tur būt, kino vedėjas pradėjo išrašinėti tinkamesnes filmas. Rodymų metu griežia pulko dudų arba stygų orkestras. Bilietai: loža — 1 lit., I vieta — 80 cnt., kitos — 40 cnt.

Vt.

7 pėst. Ž. K. Butegeidžio pulkas.

Valstybės Teatro gastrolė. Gruodžio mėn. 6 d. Klaipėdoj apsilankė Valstybės Teatro Šiaulių skyriaus artistai, kurie sukėlė mieste visuotinį susidomėjimą. Ypatinai apsidžiaugėm mes, kariai. Buvo pranešta, kad ir įgula eis žiū-

Aviacijos pusk. savo kliube atliekamu metu prie radio ir šachmatų.

Čepulio foto.

rėti vaidinimo. „Gausim sostinės pramogų paragauti“ — džiaugėsi iš kaimų bei miestelių atvažiuavę berneliai.

Artistai apsigyveno kareivinėse. Didžiajomės, patenkinti, turėdami tokius garbingus svečius. Na, ir jie susidomėjo kareivinių gyvenimu.

Vaidinimas buvo miesto teatre. Buvo vaidinamas įdomus veikalas „Princesė Turandot“. Tokį vaidinimą daugeliui iš mūsų teko pirmą kartą matyti, nes apie Valstybės Teatrą tik laikraščiuose skaitėm. Gražios dekoracijos, lig šiol nematytos, savotiškas įdomus veikalas turinys mus stačiai sužavėjo. Kalbų ir išpūdžių ilgai užteko.

Sportininkų vakarienė. Mūsų pulke sportas aukštai pastatytas. Kariuom. sporto šventė 7 pėst. pulkas gavo pirmą vietą. Be to, š. m. Lietuvos futbolo nugalėtojas yra Klaipėdos „KSS“, kurios sudėtį beveik vien kariai sudaro. Šiems gražiams laimėjimams paminėti buvo surengta mūsų pulke bendra visiems sportininkams vakarienė, į kurią atsilankė dalies vadas ir aukštesni karininkai. Pulko vadas pasveikino susirinkusius sportininkus, paminėjo pasiektus gerus rezultatus ir paragino toliau lavintis, žadėdamas visokeriopą savo paramą. „KSS“ pirmininkas trumpa kalba jam atsakė, tardamas sportišką padėką.

Vėlai vakare pasibaigė jauki, linksma vakarienė. Visu ūpas buvo pakeltas, visi kupini energijos bei pasiryžimo ir ateity aukščiausių rekordų pasiekti.

J. K.

Transporto rinktinė.

Lapkričio mėn. 29 d. transporto rinktinės kareiviai buvo vedami apžiūrėti įdomesnes Kauno vietas. Šį kartą kareiviams teko aplankyti Kauno miesto muziejų. Ten jie matė įvairių amžių liekanų: akmens, žalvario ir kt. Vietoje buvo papasakota apie primityvių žmonių gyvenimą, jų ginklus, įrankius ir mantą. Teko pamatyti visokių buvusių ir dabar esančių pinigų, net tuos pinigus, apie kuriuos ne kartą klausinėjo, prieš aplankant muziejų, kokie buvo Vytauto Didžiojo laikais pinigai, ir stebėjosi, kad Vytauto Didžiojo tokie mažyčiai pinigėliai, kaip mūsų centai.

Apžiūrėję visus skyrius ir prisirinkę išpūdžių, nuėjo Kauno pilies griuvėsių link. Prie griuvėsių buvo papasakota apie Kauno sunaikinimą ir Vytauto priesaiką atkeršyti kryžiuočiams.

Gruodžio mėn. 6 d. transporto rinktinės kareiviai aplankė Karo muziejų. Apžiūrėję senąjį Karo muziejų, susipažino ir su naujai statomais Vytauto Didž. muziejaus rūmais. Po vėliavų nuleidimo apeigų kareiviai išsiskirstė į miestą.

T. V-l a.

KARIUOMENES UGNIAGESIAI.

Gaisrų fronte. Nuo lapkričio 10 d. iki gruodžio 10 d. kariuom. ugniagesiai buvo šaukiami į gaisrus: Kaune: įgulos brand-inspektorius 5 kartus, ryšių bataliono komanda — 1 kartą, auto rinktinės komanda — 1 kartą; Ukmergėje: 1 pėst. pulko komanda.

Nauji motoriniai siurbliai nupirkti šiemet 4 pėst. pulko ir ryšių bataliono ugniagesių komandoms. Paimti siurbliai „Flader'io“ sistemos, t y., tokie pat, kaip jau anksčiau buvo išgityti pionierių bataliono ir aviacijos ugniagesių komandų.

Apdovanojo ugniagesius. Ugniagesių organizacijų sąjunga apdovanojo už nuopelnus ugniagesyboje „Artimui pagalbon“ III laipsnio ženklais: 1) 8 p. K. K. Vaidoto pulko ugn. k-dos v-ko pavaduotoją viršilą Brazinskį Juozą už sumanumą ir pasiaukojimą gaisrų metu ir 2) 4 p. L. K. Mindaugo pulko ugn. k-dos vachmistą viršilą Markelį Joną už ypatingus nuopelnus ugniagesyboje ir už skleidimą jos idėjos liaudyje.

Jaunieji ugniagesiai. „Suvalkietis“ idėjo įdomią žinutę: „XI.21 d. 12 val. pas ūkininką Seredinską gyvenamam name kilo gaisras.

Tai pastebėjo Pažerų (Marijampolės apskr.) bažnytkaimio pradžios mokyklos mokytojai ir skubiai pasiuntė 10 didžiausių aukštesnių skyrių mokinių. Mokiniai organizuoti kibo į darbą ir suaugusių vadovaujami padėjo gaisrą malšinti. Sudegė tik stogas ir šiek tiek apdegė sienos. Tačiau nuostolių padaryta labai daug, nes daug ko ant aukšto būta ir viskas sudegė. Po vienos valandos darbo jaunieji ugniagesiai sušlapę, suodini, nuvargę, bet linksmi ir patenkinti, vėl sėdė į suolus tęsti gaisro nutrauktą mokslo darbą“.

Mūsų futbolininkai važiuoja Šveicarijā. Dėl rungtynių Šveicarijā jau galutinai yra susitarta. Iš viso bus 3 rungtynės: gruodžio mėn. 26 d. Winterture, gruodžio 27 d. — Berne ir 1932 m. sausio mėn. 1 d. Zūriche.

Mūsų komanda išvyks iš Lietuvos gruodžio mėn. 23 d. Jos sudėtis: Aleksandravičius, Čerekas, Žebrauskas, Tepferis, Marcinkus, Vilimavičius, Rajunecas, Citavičius, Lingis, Raslauskas, Brazauskas. Atsargoje: Sabaliauskas, Matušatas ir Vagneris. Į rinktinės sudėtį daugiausia įėjo S. S. „Kovo“ žaidėjų — 6 ir mažiausiai Klaipėdos KSS — 1.

Bokso pirmenybės. Sporto lygos sunkiosios atletikos komitetas paskyrė sausio mėn. 9 ir 10 d. d. Kauno bokso ir sunkumų kilnojimo pirmenybes. Jos bus naujoje sporto salėje (buv. kino „Oaza“).

Iš užsienio sporto įvykių. Praeitais savaitės iš svarbesnių sporto įvykių pažymėtinas didelis Anglijos futbolo rinktinės laimėjimas Londone prie 65.000 žiūrovų prieš Ispanijos rinktinę — 7:1 (3:0). Garbės golą ispanai įvarė vos 1 min. prieš galą. Belgijos — Šveicarijos tarpvalstybinės rungtynės pasibaigė 2:1 Belgijos naudai. Ketvirtus metus iš eilės atvykstanti Europos Kanados ledo hockey komanda Paryžiuje laimėjo prieš Europos rinktinę k-dą 5:0 (2:0, 1:0, 2:0). Europos rinktinėje žaidė prancūzai, čekai, italai, šveicarai ir vokiečiai.

Bokso rungtynės su estais pasibaigė 7:5. Gruodžio mėn. 13 d. Tilmanso teatro salėje buvo tarptautinės bokso rungtynės tarp Talino „Sport“ ir Kauno LDS klubų, kurios pasibaigė 7:5 estų naudai.

Iš viso buvo 6 svorių susitikimai. Visos kovos buvo labai įdomios. Techniškai mūšikiai gal kai kurie buvo ir geresni už estus, bet taktiškai estai stovėjo aukščiau.

Prieš rungtynes buvo sugriežti Estijos ir Lietuvos himnai. Lietuvos sporto vadovybės vardu estus sveikino ir dovaną įteikė p. Treinys.

Musės svory Čepukaitis su estu Lindenvaidu rungtynes baigė lygiomis. Gaidžio svory Misiūnas lengvai laimėjo prieš estą Gridiną papunkčiui. Plunksnos svory Mironas II pralaimėjo estui Taarui papunkčiui. Lengv. svory Markevičius po atkaklios kovos pralaimėjo stipresniam estui Stebulovui. Pusvidut. svory Kaminskas lygiam priešui pralaimėjo papunkčiui. Pussunk. svory Bagdanavičius papunkčiui laimėjo prieš estą Reinke.

Ringo teisėju buvo karo lakūnas kpt. Pyragius, o ringo asistentu visiems mūšikiams buvo Vinča, kurio priežiūroj paskutinį laiką buvo visi aprašomų rungtynių dalyviai.

Sporto aviacijos paroda.

Ateinančių metų spalio mėnesį Berlyne rengiamasi organizuoti sporto lėktuvų parodą. Paroda truksianti 3 savaites.

Lėktuvų avarijos lenkų karo aviacijoje.

Per šį skraidymo sezoną lenkų karo aviacijoje sudužo 38 lėktuvai. Iš šio skaičiaus 12 lėktuvų sudužo dėl jų medžiaginės dalies netvarkos (daugumoj motorų netvarkingumas), kiti lėktuvai sudužo dėl lakūnų kaltės (10 lėkt.) ir kit. priežasčių.

Civilinių lėktuvų skaičius Prancūzijoje.

Dabartiniu laiku Prancūzijoje yra iš viso 1.320 civilinių lėktuvų. Pernai tebuvo 993 lėktuvai. Iš bendro lėktuvų skaičiaus 639 lėktuvus turi oro susisiekimo linijos, 290 lėkt. — atskiri asmenys bei įmonės, 241 lėkt. — lėktuvų fabrikai, savo mokyklose, arba prie fabrikų, 107 aero klubai ir privatiškos lakūnų mokyklos, ir 43 lėktuvai tarnauja įvairiems tikslams.

Amerika taip pat turi plaukiojantį tanką.

Neseniai visi laikraščiai plačiai rašė apie naują anglų tanką, kuris gali ne tik žemyn slinkti, bet ir per vandenį plaukti.

Dabar Amerikos laikraščiai praneša, kad Amerikoje šios rūšies tankas jau seniau sukonstruotas. Pirmieji bandymai būvę daromi jau didžiojo karo metu. 1926 m. oficiali komisija tyrė inž. Kristi konstruotą plaukiojantį tanką. Pastaraisiais metais specialiu karo ministerijos užsakymu tas pats inž.

Kristi padirbo naują plaukiojantį tanką, kuris kainavo 38.000 dolerių. Jis sveria 10 tonų. Jo greitis — plaukiant vandeniui 10 km. per valandą, važiuojant plentu 110 km. per val., važiuojant per lauką — 70 km. per val. Slinkdamas žemyn pereina 2 m. pločio griovius, 1 m. aukščio sienas ir iki 45° nelygumų šlaitus. Jo ginklavimas susideda iš 3 kulkosvaidžių arba 1 patraukos ir 1 kulkosvaidžio.

Kariškas jaunuomenės rengimas Italijoje.

Kariškas jaunuomenės rengimas Italijoje privalomas visiems jaunuoliams, kuriems sukanka 18 metų amžiaus. Tam tikras įstatymas buvo išleistas tik praėjusių metų gruodžio mėn. Tačiau darbas jau eina plačiu mastu. Š. m. spalio mėn. 1 d. visoje Italijoje veikė 8000 kursų. Juose mokomi jaunuoliai, gimę 1911, 1912 ir 1913 m. Šiuos kursus lanko 1.200.000 žm. Kursams vadovauja tam tyčia parengti kariai.

Netrukus šiuos kursus manoma pertvarkyti. Tuos jaunuolius, kurie jau išėję karišką mokymą fašistinėse jaunuomenės organizacijose, mokys atskirai, kad iš jų padarytų puskarininkius.

Naujas Lenkijos vyriausiojo štabo viršininkas.

Gruodžio 3 d. netikėtai iš pareigų atleistas Lenkijos vyriausiojo štabo viršininkas divizijos generolas Piskor. Nauju vyriausiojo štabo viršininku paskirtas generalinis inspektorius inspekcijos biuro viršininkas diplomuotas pulkininkas Gąsiorovski Janusz.

Generolo Piskor'o atleidimo priežastis nežinoma, kaip kariškoji, taip ir kita spauda tyli, jokių komentarų. Spėjama, kad bene bus pasėka nesusipratimų su maršalu Pilsudskiu, kaip tai neperseniai atsitiko su pirmuoju karo viceministeriu divizijos generolu Konarževskiu. Generolas Konarževskis, kiek laiko ejęs karo ministerio pareigas, būnant Pilsudskiuvi Made-roj, pritarė ministerių kabineto nusistatymui sumažinti algas kartu su visais valstybės tarnautojais ir kariams. Toks elgesys Pilsudskiuvi labai nepatiko, ir Konarževskis turėjo apleisti savo vietą. Generolas Piskor dabar paskirtas armijos inspektorium.

Naujasis vyriausiojo štabo viršininkas žinomas, kaip smarkus pilsudskininkas ir artimas Pilsudskio patarėjas. Diplomuo-tam pulkininkui Gąsiorovskiui nesvetimas ir Vilnius, kur jis dažnai lankydavosi su Pilsudskiu, kaip nuolatinis visose jo ke-lionėse palydovas.

Naująjį vyriausiojo štabo viršininką Lenkijos kariškoji spauda vainikuoja, kaip vieną žymiausią Lenkijos kariuomenės karininką.

Legionierių suvažiavimas.

Gruodžio 6 d. Varšuvoj įvyko lenkų legionierių sąjungos atstovų suvažiavimas. Kaip ir visuomet, suvažiavime dalyvavo įžymūs vyriausybės ir generalinio štabo atstovai. Susirinkime ilgas kalbas pasakė Prystoras (ministerio pirmininko vardu), krašto apsaugos ministerio padėjėjas generolas Skladkovskis ir pulk. Slavek'as. Pastarasis kalbėjo apie legionierių politinius uždavinius, kurių svarbiausias esąs padėti vyriausybei sustiprinti Lenkijos valstybinę santvarką ir išspręsti valstybės konstitucijos klausimą.

Atidaryta civilinių lakūnų mokykla.

Š. m. gruodžio 1 d. Taline atidaryta civilinių lakūnų mokykla. Mokyklos viršininku paskirtas majoras Vernik. Jo padėjėjai parinkti iš karo aviacijos skraidomojo personalo. Mokykla atidaryta „Aviacijai remti sąjungos“ iniciatyva. Kadangi mokykla, rengdama civilinius lakūnus, tuo pačiu parūpina karo aviacijai skraidomojo personalo atsargos kadrus, tai sąjunga gavo aukštosios karo vadovybės sutikimą naudotis Talino karo aerodromu, patalpomis ir mokslo priemonėmis.

Mokslas mokykloje truks 4 mėnesius. Praktiškam civilinių lakūnų mokymui numatyta 25 valandos. ?

Klaipėdos lietuvių karių draugija.

Gruodžio mėn. 5 d. 20 val. šventė savo 7 metų sukaktuvių paminėjimą. Minėjimas įvyko Klaipėdoj, „Viktorijos“ viešbutyje. Šią šventę karių draugijai padėjo surengti Klaipėdos vyrų choras. Į šventę susirinko narių ir kviestų svečių apie 200 žmonių. Pirmininkas Gudaitis atidarė šventę. Jis pasveikino svečius ir nurodė jai, kad draugijos tikslas yra ugdyti lietuvių tautišką dvasią ir tėvynės meilę. —Negana to, kad karys yra prisiekęs už savo tautą ir valstybę kovoti ir, reikalui esant, savo galvą guldyti, bet šitas pasiryžimas turi būti auklėjamas ir atsargoje, kad jis liktų kaip kiekvieno šventą pareigą. Po kalbos vyrų choro artistai suvaidino vieno veiksmo linksną komediją „Kareivių meilė“. Paskui solo tris daineles padainavo ponia Žilinskaitė - Jasinevičienė. Tada vyrų choras, p. St. Sodeikos vedamas, sudainavo dar keletą dainų ir vieną ariją iš operos „Demonas“. Solo atliko p. Leņaras. Po to, buvo šokiai, žaidimai ir šaudymas. Pūblika buvo susirinkusi labai graži, tarp jos buvo matyti ir daug karininkų. Šventė labai gerai pavyko.

„KARIO“ BICIULIAI

Karikatūros J. Martinaičio. Žodžiai Misinginio Mamonėlio.

Neramūs metai.

Nu, vyručiai, greit Kalėdos,
Pasibaigs greit menkos bėdos!
Kožnas džiaugias, kaip pašėlęs,
Šypsosi ir Mamonėlis —
Greit jis kaiman išdulkės,
O tai jam apsimokės!

Jis, nudūmęs į Žagarę,
Agituos tenai už „Kari“,
Kas tik „Kario“ ten neturi,
Nusiims prieš jį kepurę,
Susimildamas prašys
Ir tuojau išsirašys!

O dar daug tokių mūs kaime —

Čia ir glūdi jų nelaimė —

Metų trylika praėjo,

Jie dar „Kario“ neregėjo,

Taip ir snaudė sau akli

Tartum kokiam priepėkly.

Mamonėlis draugą turi,

Toki Tadaušą Sūrį —

Jeį perdaug vienam bus kelio,

Ims į talką jis Sūrelį —

Ir abudu kad suims,

Bus ten tikras pasiutims!

Štai, sakysime, svečiuose

Baliavoja išsijuosė —

Sėdi tu kartu už stalo,

Na, girksnoji gardų alų:

— Taip ir taip, kaip ten Kaune?

Tavęs klausia giminė,

Kaip priešus reikės sprogdinti,
Rašo aiškiai ir stačiai,
Apie viską jis plačiai!

Nors toliausia kyla karas,

Tuoj parašo, kas ten daros;

Rašo, kaip šauliai gyvena,

Neužmiršta jis ir meno,

Nuo „Kuprinės pabirų“

Daros linksma ir sūru“...

Žodžiu, apie kario būvį

Nėra ko aušint liežuvį,

Jeį kas prisispyręs klausia,

Duok tam „Kari“ kuo greičiausiai:

„Ten atsakymai visi —

Perskaityk ir atrasi!“

Taip apšvietęs vieną zenkį,

Tuoj prie kito prisislėnki —

Jis pažvelgs į tavo frencią,

Klaus, kaip kuopoj šventes švenčia,

Taip ir taip, sakyk, prašau —

Apie tai „Kary“ rašau!

Na, sakys, negali būti,

Tai parodyk nors truputį!

Tujen „Kari“ jam atverti:

„Štai, žiūrėk į šitą kertę!

Ir kad ims jisai veizėt —

Perskaitys nuo A lig Zet!

Baigęs su visais programa,

Tu turėsi veidą ramų,

O po švenčių gražią dieną

Aplankysi sau kiekvieną —

Ir iš „Kario“ tų draugų

Daug pririnksi pinigų.

O išsiuntęs juos per paštą

Jau per vadą gausi raštą:

„Tavo perlaida priimta —

Sumoje septynių šimtų,

Kartu siunčiam dovanų —

Dešimt procentų pilnų.

Ačiū tau labai už darbą,

Liekam su gilia pagarba,

Labų dienų siųsk nuo „Kario“

Draugui Sūriui į Žagarę,

Mes pasveikinsme „Kary“,

Sekančiame numery!!!

Dabar mūsų Mamonėlis

Rengias šventėm, kaip pašėlęs,

Bus nebloga jam Žagarėj,

Agituos jis ten už „Kari“.

Greit jis kaiman išdulkės —

O tai jam apsimokės!

1. Žvilgsnis atgal.

Trisdešimt pirmieji metai
baigia sukti savo ratą,
tiktai rūpesčiai ir bėdos
ne taip greit, kaip metai, rieda...

Trisdešimt pirmieji metai
daug klausukų mums pristatė:

Visam sviete siautė krizis,

nuo Šanchajaus lig Paryžiaus:

smuko frankas, smuko svaras,

blaškės doleris net geras...

Tiktai litas prieš tuos vėjus

liko stačias, kaip stovėjęs...

Lenkas birbindamas ragą

atbildėjo į Haagą:

sukdams usą reikalavo

kelią duot per Lentvaravą,

bet... paslydo. Ir suklypęs

pats sau isikando lūpą!...

Rytuose dangus paniūręs

žvanga op'ukai pas Mandžiūrus,

ginklai žvanga, kraujas liejas —

Azijoje neramūs vėjai!...

2. Krizio metai.

Ir aplankius pilką sodžių,
skamba temos kiek nuobodžios:
apie sviestą, grūdų kainas —

sprendžia klausimą tą painų.

Tikra laimė, jei bekoną

ikišai kaip anglikonui,

o jei imti gryną sviestą,

tai dalykas visai riestas!...

Nors aukščiausia jojo markė,

mažai kas šiandieną perka.

Vokietis, tur būt, mėgina

pakeist sviestą margarinu?...

Žodžiu, visi susispaudę,

kaip kas gali, litą gauda,

nes šiandieną visam sviete

centą veltui nieks nemėto —

toks taupumas — daiktas retas.

Bet ne dyvai —

krizio metai!...

3. Madų rinkoj.

Jeigu imsime madų rinką,

keistų daiktų čia sutinki —

čia kas metai ir kas mėnuo

šviečia kokia nors naujiena.

Vakar buvo suknius trumpos,

šiandien jos visai jau klumpa —

šiandien suknius šluoja žemę

pagal naująją programą.

Ar Kaune, ar tai Paryžiuj

tuo žvilgsniu nebėra krizio...

Šito ūkio šaka stačiai

nuostabu, kaip greitai plečias.

Vos įvyko kas Paryžiuj,

tuojau Kaunas viską žino,

nes madų rėmimo luomas...

šituo menu baisiai domis.

O iš miesto ir į sodžių

madų menas skverbias godžiai.

Šit net Morta ar Darata

senų madų baisiai kratos,

nes naujos mados sijone

panaši į miesto poniją,

jei ant kojų dar lakierkos,

tada nėr ko nė kalbėti!...

— Kaip kariuomenėje sekas?

O, brolyt, kai tokios šnekos —

Čia tik meškere paėmus

Reik prisegti „Kario“ temas:

„Mielas mano, štai „Karys“!

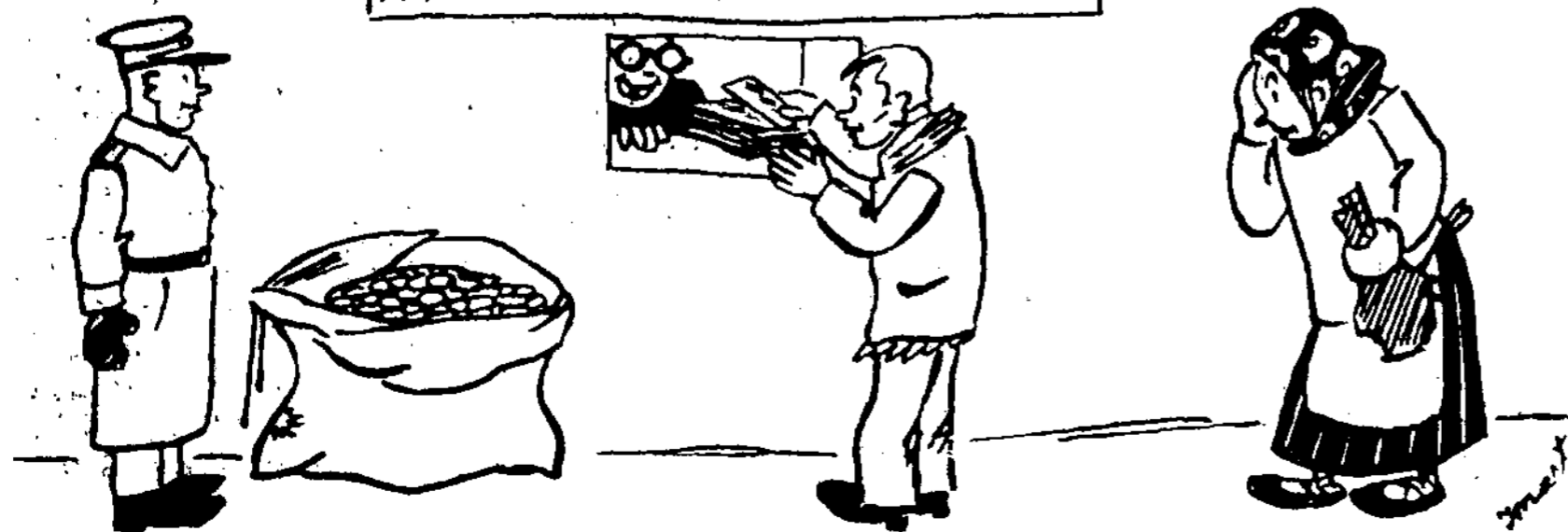
Ot, koks tamsta juokdarys!

„Kario“ kožnas lapas rašo,

kaip karys tarnybą neša,

Kaip tėvynę reikia ginti,

PAŠTO PERLAIDŲ PRIĖMIMAS

Kariuomenės leidiniai.

G—26. **Sunkiųjų kulkosvaidžių šaudymo statutas.** Vyr. št. spaudos ir šviet. sk. leidinys. Kaunas, 1931 m. Kaina 1 lt. 30 c.

Reikia džiaugtis, kad pagaliau pasirodė seniai laukiama knyga, kuri visiems kariams, o ypač kulkosvaidininkams, labai reikalinga. Iki šiol naudotasi statutais ir vadovėliais kitomis kalbomis, tačiau ne visi svetimųjų kalbų moka. Taigi mokyti kareivius kulkosvaidžių šaudymo buvo labai sunku. Šis naujasis statutas tuos sunkumus palengvins.

Sunkiųjų kulkosvaidžių šaudymo statute, be šaudymo teorijos, smulkiai nagrinėjamas sekimas, taikymas, šaudymas, šaudymo lentelių vartojimas, atstumų nustatymas ir t. t. Statuto gale yra 8 priedėliai, 11 lentelių ir sunkiųjų kulkosvaidžių šaudymo lentelės (kišeninės), kurios šiemet buvo išleistos atskirai (G—25). Taigi statutas sudaro gana storą knygėlę.

Nauji leidiniai.

„Dirvos“ Bendrovės išleistieji kalendoriai 1932 mt.

1. **Savaitinis kalendorius**, pakabinamas ir nuplėšiamas iš atskirų psl.

2. **Mano dienynas**, su bendru kalendorium ir kalendorius kiekvienam mėnesiui, idėtas į vidų atskirais lapeliais. Kiekvienos dienos užrašams bei pasižymėjimams palikta pakankamai vietos. Visi mėnesiai lengvai surandami, pagal pažymėjimus dienyno krašteluose.

3. **Sieninis kalendorius** su nuplėšiamais lapeliais kiekvienai dienai. Antroje lapelių pusėje įvairiausi juokai. Pakabinamos lentelės su gražiais lietuviškais paveikslais, spalvotos.

4. **Stalo kalendorius** — atskiri lapeliai kiekvienai dienai.

„Dirvos“ b-vės naujai išleisti muzikos dalykai:

Salve Regina. Č. Sasnausko kompozicija vargonams ir balsams. Kaina — 2,50 lt.

Adspiraciones S. Ignatii ad Ss. Redemptorem. Č. Sasnausko kompozicija 4 lygiems balsams ir vargonams. Kaina — 2,50 lt.

O Salutaris Hostia. Č. Sasnausko kompozicija. Kaina — 2,50 lt.

Requiem. Č. Sasnausko. Kaina — 4,50 lt.

Ad multos annos. Č. Sasnausko. 4 balsams. Kaina 2,50 lit.

Saulutė 21-22 nr.

Sėjos Baras 5-6 nr.

A. Skripkauskas. Jis ir moteris. Romanas. „Vairo“ b-vės leidinys. Kaunas, 1931 m. Kaina 2 lt. 50 c.

Jonas Masiulis, žemaičio ūkininko sūnus, gydytojas, myli Aliutę Naruševičiutę, kaimyno dvarininko dukterį, ir pagaliau ją veda. Abu gražiai gyvena. Vienas kitą myli. Jonas garsus Klaipėdos gydytojas, visuomenės veikėjas ir šaulių vadas. Šauliai kovoja su lenkais Vilniaus krašte. Jonas sunkiai sužeidžiamas. Jis tampa invalidu. Aliutės meilė pradeda silpnėti. Pagaliau ji susipažįsta Palangoje su vienu smuikininku Juodžiu, su kuriuo paskum išvažiuoja į Budapeštą. Jonas, sužinojęs, kad jo žmona pabėgo, nori nusišauti. Tačiau ji paveikia ypatingas regėjimas. Jonas meta brauningą ir prisiekia eiti į liaudį, gelbėti klystančius brolius ir dirbti tėvynės gerovei.

Štai trumpas sakyto romano turinys. Stilius lengvas, sklandus. Kalba neblogiausia, bet klaidų pasitaiko. Paviršutinė išvaizda gera. Viršelis spalvuotas, pieštas dail. G. Bagdonavičiaus. Spaudos darbas atliktas švariai.

Tačiau šis romanas turi daug spragų. Pav., autorius vyriausią veikėją perkelia į Klaipėdą. Bet Klaipėdos savotiškų papročių nesimato. „Šišon“ ir „Sei ruhig!“ toli gražu dar neparodo tikrojo Klaipėdos veido. Matyti, ir pats autorius jo iš arti dar nėra matęs. Arba vėl. Stoties viršininkas, senas viengungis, atsitiktinai sutikęs Aliutę pradeda pirštis: „Pasigailėk manęs. Užgesink mano krūtinėje degančias meilės akmenis anglis. Atkelk savo sielos simaforą, kad mano karštos meilės traukinys galėtų įvažiuoti į Tamstos širdį...“ Ir taip kalba rimtas, karštai mylįs žmogus. Aišku, šie žodžiai tinka tik feljetonui, bet ne romanui.

Žinoma, šios ir kitos klaidos, kaip jaunam, pradedančiam rašytojui, atleistinos.

Pr. Daugininkaitis. Širdis Vilniun neša! Antras eilėraščių rinkinys. 1931 m. Vilniui Vaduoti Sąjungos Alytaus skyriaus leidinys Nr. 1. Kaina 1 lt.

Tatai nedidelė eilėraščių knygėlė. Pradžioje keletas beveik tuščių lapų. Toliau daug tuščios vietos. Matyti, norėta, kad knygėlė storesnė būtų. Bet vis tiek — daugiau kaip 62 puslapiai neišėjo. Turinys taip pat skystokas. Visuose 33 eilėraščiuose vis tas pats: tėvynė, Vilnius, meilė, vilniečių vargai, raginimai vaduoti Vilnių. Nieko nauja nepasakyta. Visa tatai nuolat kartojama kiekviename laikrašty.

Tiesa, čia autorius pasirodė esąs geras lietuvis, karštas tėvynės mylėtojas ir neblogiausias eilėkaly. Tačiau to maža. Eilės rašomos, kad jos skaitytojo ar klausytojo jausmus veiktų. Tam reikia gabumų ir mokslo. Vien gerų norų nepakanka.

Pagaliau, jei eilės ir geriausios būtų, vis tiek jomis Vilniaus neatvaduosime. Tam reikia darbo, darbo ir darbo. Taigi autoriaus žodžiais tariant:

Gana mums žodžių tų širdingų,

Gana mums šūkių tų gražių...

Gana svajonių mums audringų

Gana epitetų vaizdžių,

Mums reikia noro ir darbštumo

Taip pat vienybės ir jėgų.

Maurice Decobra (ir Dekobra). **Lordo Seymuro pabėgimas.** Išvertė Ant. Barčius. Kaunas, 1931 m. „Naujo Žodžio“ b-vės leidinys. 8°, 219 p. Kaina 2 litai.

Vertimų vis daugėja. Tai būtų reikalingas darbas — jūk būtina reikia pažinti, kas visame plačiame pasauly darosi ir kuo rūpinamasi, — tik gaila, kad dažnai verčiami visoki niekniekiai. Šiuo tarpu čia irgi nepataikyta pasirinkti, — prancūzai turi begales didžiųjų rašytojų, bet kažin kodėl paimtas čia Dekobra, kurio patys prancūzai nebrangina. Tai yra rašytojas, kuris yra prirašęs labai daug, bet jo veikalai yra linke į pornografiją, kriminalistiką, prietikius, be jokios gilesnės nei gyvenimo, nei psichologijos minties.

Ir šio romano turinys visai neįtikimas: vienas anglų lordas, kuriam nusibodo gyventi dėl prabangos, kokaino, morfiiaus (88 p.) ir kuris prarado džiaugsmą, išsigėdė vėl palinksmėti. Po vieno baliaus jis dingsta. Kyla visokių įtarimų — kad jį nužudė, kad jis nusižudė, kad jis pabėgęs su moterimi. Tų dalykų tirti pasiunčia vieną prancūzų korespondentą, kuriam po daugybės nuotykių ir pasiseka rasti lordo slaptynė. Šiam korespondentui teko daug kovoti su vienu amerikiečiu korespondentu. Lordas, pasirodo, buvo pasislėpęs vieno amerikiečio gydytojo sanatorijoje, kur ir daugiau atsirado pacientų, kurie gydėsi nuo gyvenimo nuobodumo ir norėjo atgauti galėjimą juoktis. Beieškodamas šis korespondentas susimylė su lordo dukteria.

Visa tai atrodo sunkiai įtikima. Nėra čia jokios ir rimtos psichologijos — visi šie „tipai“ domisi kažin kokiais absurdais, apskrumas čia tik tuo ir pasireiškia, kad tie tariamieji „apsukrieji“ ištraukia pinigų, nelaikydami žodžio. Doros atmosfera šiame veikle labai „prišvinkusi“ — atvirai ir pasisakoma, pav., p. 175: „Aš neapkenčiu moralės ir į visuomenę žiūriu indiferentiškai“.

Dėl pačios vertimo technikos reikia pasakyti, kad vertėjas, matyti, kalbą moka visai neprastai, tik jis dirbo, tur būt, paskubomis, todėl bendrame geros kalbos dugne yra daugybė apsilėdimų, dėl kurių ir visas vertimas reikia laikyti visai netikusiu. Be to, dėl neapsakomos daugybės korektūros klaidų irgi tenka labai nervintis. Yra net visai nesuvaikomų posakių, pav., 204 — 205 p.: Trobelės langelis, su savo medinėmis sukryžiuotomis štangomis, juodai apvadžiojo sidabrinės nakties prieblaudą (prieblaudą?). Daug sakinių nusakyta ne lietuvišku, o greičiau prancūzišku stilium, pav., p. 125: „...dažnas tarno vaikščiojimas, juos vertė būti atsargiais“, p. 175: „jų kvailumas juos pastato kategorijon šlykščiujų“, p. 180: „Skaitlingi patyrimai... man leido tiksliai nustatyti kutenimo koeficientą...“ Vertėjas nėra tvirtai nusistatęs dėl „šetonų“ rašybos — jis rašo „šetonas“ ir „šetonas“, rašomoj tarmėj tėra „šetonas“, kaip svyruojama ir dėl „kedės“ rašybos; tas pats ir su „Lolos“ vardu. Vertėjo nukaltas žodis „Linksmoterapia“ (p. 177) taip pat nežinia į ką panašus, — gal tiktų „linksmumo terapija“. Nėra visai tvirtai išlaikytas ir svetimų tikrinių vardų rašybos principas, — vertėjo, matyt, nusistatyta nelietuvinti jų rašybos, — bet į ką čia panaši ta „lady Saymur'a“? (p. 20) — ar negeriau būtų Seymur'ienė arba jau dzūkų papročiu Seymur'ė? Ir į ką čia, panašu tas Loyzas XV, p. 19 ir 20, — žinoma, čia Liudvikas! — Bet dėl vietos stokos negalima daugiau gilintis.

Išleistas romanas menkame popieriuje.

Turint galvoj tokį nesimpatingą turinį ir nerūpestingą vertimą, šiuo veikalu neverta rūpintis.

Čekoslovakijos elektrifikacija. Visoj Čekoslovakų valstybėj elektra aprūpintų valsčių yra 54%, arba 8338 iš 15.423. Bet įvairios krašto dalys aprūpintos nevienodai. Bohemijoje pernai metų gale į elektros tinklą buvo įjungtas 71% valsčių, Moravijoje — Silezijoje — 59%, Slovakijoje — 17%, o Karpatų Rusijoje tik 8% (39 valsčiai iš 487).

Žmogaus kūne yra tiek taukų, kad iš jo išeitų septyni, nedideli muilo gabaliukai. Iš geležies, kiek jos yra kūne, išeitų nedidelis raktas. Cukraus yra tiek, kad užtektų pasisaldinti keliems kavos puodeliams. Pramonės reikalams naudojamą žmogaus kūną kaštuotų tik apie 8 litus.

Redakcijos atsakymai.

V. Avizoniui. Už honorarą išrašytas Tamstai „Karys“ iki 1932.VIII.1 d.

St. Baniuliui. Už honorarą išrašytas „Karys“ visiems 1932 metams Tamstai ir Tamstos nurodytu adresu į Kažanius.

Kar. asp. B. Gaidžiūnui. Už honorarą bus siuntinėjamas „Karys“ visus 1932 m. Tamstos nurodytu adresu. Be to, tuo pat adresu nusiuntėme Tamstos honoraro likučius — 12 lit. 35 cent.

San. virš. J. Margeniui. Už honorarą išrašytas Tamstai „Karys“ visiems 1932 m.

V. Dapkūnui. Už honorarą išrašytas „Karys“ visiems 1932 metams V. ir M. Dapkūnų vardu.

A. Stankūnienei. Tamstos žuvusio sūnaus Jono draugas B. Girčys ir kitiems metams išrašė „Kari“ Tamstos vardu.

Ant. Jokimui. Už honorarą bus siuntinėjamas visus 1932 metus „Karys“ Tamstos vardu ir nuo 1932.I.1 d. iki VII.1 d. Kazio Gedaminsko.

Ketvirtokui Ukmergėje. Prašome „Kary“ bendradarbiauti. Lauksime daugiau Jūsų korespondencijų.

Bernst'ui. Galvosūkio 48 nr. sprendimas įskaitytas.

Būsimajam kariui. Abejojame ar galėtų atsirasti toks asmuo, kuris tokiomis sąlygomis sutiktų Tamstą išleisti į mokslus. Čia nieko negalima patarti.

M. Dubinskiui. „Moksleiviai ir karinis parengimas“ rankraščio redakcijoj nesiranda. Siunčiant korespondencijas, reikia klijuoti pašto ženklų tiek pat, kiek prie reikalų raštų.

J. Ambrozaičiui, P. Gaubiui, K. Macevičiui, A. Levickiui, D. Staniūnui, V. Stanynei, B. Sidlauskui, V. Vaitkui. Prašome iki š. m. XII.22 d. pranešti redakcijai savo dabartinius adresus. Be to, kiti bendradarbiai, norintieji gauti honorarą už 1931 m. „Kary“ idėtus jų raštus, turi iki š. m. gruodžio 30 d. patys užėiti į redakciją arba (provincijoj gyvenantieji) laiškais pranešti savo adresus.

Galvosūkio 49 nr. sprendimas.

1. Eugenija,
  2. Valvorykštė,
  3. Aleliuja,
  4. Niderlandija,
  5. Girtuoklis,
  6. Ekaterina,
  7. Leipalingis,
  8. Intymus,
  9. Jai,
  10. Aukaras.
- I.
Skaitant iš viršaus į apačią, iš pirmųjų raidžių susidaro žodis „Evangelija“, o iš trečiųjų — „Giedraitis“.
- II.
Juozas pasiliko sau šovinį kartu su šovinynu.
Gerai išsprendė abu galvosūkiu ir gauna po 2 tšk. šie asmens: 1) v. p. M. Antaniškis (4 p. p.); 2) Bernst (8 p. p.); 3) Tūlas Matas (8 p. p.); 4) A. Kotleris (III p. div. št.); 5) J. Sakalauskas (Drsn.); 6) V. Kijauskas (Pl.); 7) Br. Josiūnas (P.). Išsprendė tik po vieną galvosūkį ir gauna po 1 tšk. šie asmens: 1) L. Briedis (Vš.) 2) v. p. K. Mikėnas (šRš); 3) j. p. A. Lukšas (III p. div. št.).

Galvosūkis 51 nr.

(vertinam. 2 tašk.).

- I.
1)	1) Lietuvos upė.
2)	2) Klausimo ženklas.
3)	3) Azijos gyventojas.
4)	4) Dykumos susisiek. priemonė.
5)	5) Šviesos energija.
6)	6) Ginklas.
7)	7) Susisiekimo priemonė.
8)	8) Lietuvos miestelis.
9)	9) Apavas.
10)	10) Galvijai.

Pastatykite vieton taškų ir brūkšnelių raides. Raidės, stovinčios taškų vietoje, išreikš vieną karišką posakį.

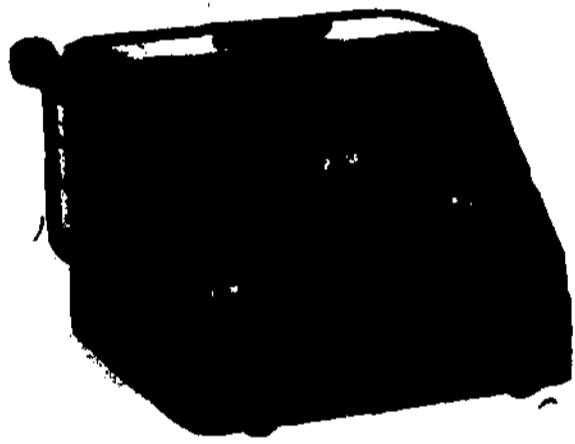
II.

Perstatyti duotąsias raides taip, kad gautųsi, skaitant iš kairės į dešinę ir iš viršaus į apačią, tie patys žodžiai: 1) žmonių nelaimė, 2) siuvimo įrankis, 3) vežimo dalis, 4) mūšio manevras ir 5) senovės Romėnų pinigas.

	1	2	3	4	
1	A	A	A	A	A
2	A	A	A	A	A
3	A	A	D	K	K
4	R	R	S	S	S
	S	S	T	T	T
					5

P. Sirgedas.

RADIO APARATUS

firmų

„SABA“, „TELEFUNKEN“, „PHILIPS“, „MENDE“, „S. W.“ ir kit. gaunate

Muzikos ir radio namuose

C. SCHÜTZE

Kaunas, Laisvės alėja 25. Tel. 280

Kainos prieinamos. Lengvos išmokėjimo sąlygos

Jau metas užsiprenumeruoti

ateinančioms
1932
metams

ateinančioms
1932
metams

JEI NORIMA SAVO LAIKŲ GAUTI

Gražų sieninį kalendorių!

Kalendorius kaip „Kario“ priedas bus duodamas tik metiniams prenumeratoriams

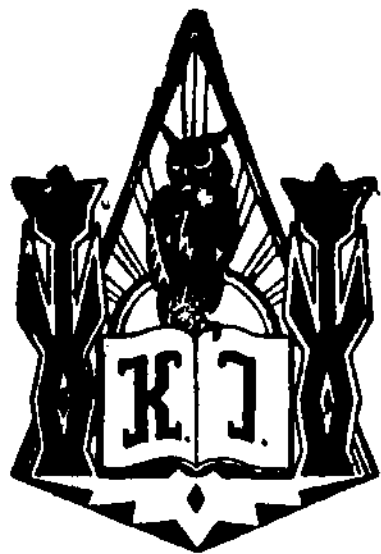
Nesivėluokit!

Nesivėluokit!

Geriausiai aprūpinsi save ir vaikus, pasidėdamas pinigus **ŪKIO BANKE**
Turtas 15 milijonų litų. Moka aukštus nušimčius. Ūkio Banką rasi kiekviename apskr. mieste.

Saugi vieta indėliams. Tautpymo dėžutės. Visos bankinės operac.
LIETUVOS KOOPERACIJOS BANKAS
Kaunas, Laisvės alėja 62.
(Savi namai). Tel. 104, 746, 922

Mokslas — tikriausias geresnio gyvenimo laidas!

Mokykitės namie įvairių mokslo šakų ir kalbų **KALBANAEUM B-vės Už Akių Dėstymo Institute Kaune,**

Vadovauja šie mokytojai: M. Spetylienė, J. Talmantas, A. Pacevičiūtė - Pavalkienė, J. Norkus, F. Šomkaitė, J. Vosylius, kun. J. Remeikis, A. Jakubėnaitė, Vyt. Bičiūnas, J. Lunytė, D-ras A. Scholz'as, Dipl. Kom. H. Trapikas, A. Nemickas, D-ras Č. Pakuckas, P. Šiežas, A. Gaidys, D-ras V. Jasaitis, Dipl. Kom. A. Varnas, J. Variakojis, D-ras E. Draugelis, A. Merkelis, T. Stonis, Dipl. Kom. L. Dargis, Agr. J. Valatka, A. Repšys, A. Bendoravičius, Vikt. Kaman'auskas, J. Žilionis, Agr. Vl. Kateiva ir kiti.

Reikalaukite nemokamų prospektų prisiųsdami 30 ct. pašto ženklą.

Už Akių Dėstymo Institutas, Kaunas, Jononio 35.

Tel. 21-18.

Geriausia Kalėdų dovana
Išsirašyti vaikams naudingą, įdomų, didelį, gausiai iliustruotą dvisavaitinį vaikų žurnalą **„Vaikų Žodis“**
Be skaitymo, jame daug vietos paskirta rankdarbiams, pačių skaitytojų kūrybai, jų fotografijoms. „Vaikų Žodis“ metams—8 lit., pusm.—4 lit. Pradžios mokyklų mokinėjams—6 lit., pusm.—3 lit. Išsirašant su praeitų metų komplektais primokama: už 1930 m.—2 lit., už 1931 m.—4 lit. Redakcijos adresas: Kaunas, Kalnų g. 15. Be to, galima užsiprenumeruoti „Spaudoje“ ir „Spaudos Fonde“

Jau VIII metus eina vienintelis kovai su gaisrais laikraštis **„Lietuvos Gaisrininkas“**

„Lietuvos Gaisrininką“ turi skaityti visi, kam brangūs mūsų krašto turtai ir ateitis. „Lietuvos Gaisrininkas“ duoda patarimų, kaip apsaugoti nuo gaisrų, organizuoti ir tvarkyti ugniagesių organizacijas, nušviečia jų reikalus ir darbuotę. „Lietuvos Gaisrininkas“ kaštuoja metams 4 lt., ugniagesių organ. 3 lt. „Lietuvos Gaisrininko“ platintojai galės dalyvauti premijų loterijoje: kas išplatins 10 egz., 2 prem. po 25 lt.; kas išplatins 20 egz., 2 prem. po 50 lt.

Redakcija ir administracija: Kaunas, Rotušės aikštė 6a.

1932 m. sausio m. 4 d. bus
Lietuvos Raudonojo Kryžiaus XX LOTERIJOS II klasės lošimas

Bilietai parduodami: Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Valdyboje, visuose paštuose, pašto agentūrose ir pas agentus.

Geriausio šventėms vyno reikalaukite tik vaisvynių dirbtuvės **„VITA“** Ukmergė, Gedimino g-vė 35. Tel. 25. Gamina įvairių rūšių geriausių natūrališką vyną, tikrą šampaną ir kit.

Radio

Kas nori pirkti pigų ir gerą radio aparatą, patariama kreiptis tik į **STD** (V. D. Univers. St. Technikų D-jos) Radio Sekciją, Kaunas, Laisvės al. 19. Čia įvairūs radio aparatai specialiai pritaikinti kaimui ir miestui.

Jeigu per šventes nori būti linksmas, tai nusipirkęs **„ALYNA“** ir išgėręs keletą stiklų, tikrai dainuos šią dainą:

Gaida, kaip „Gėriau alutį...“

Gėriau alutį,
Vis po truputį,
Per visą naktį
Iki gaidelių...
Penkių ašocių
Jau man lig sočiai,
Bet atsitraukti
Dar vis negaliu.

Kiekvienas žino,
Kad iš „Alyno“
Namie gaminas
Puikiausis alus...
Gražiai putoja,
Visus vilioja,
Kas jį vartoja,
Vis linksmas bus.

Nėra vestuvių,
Nė pabaigtuvių,
Kur be „Alyno“
Gamintų alus...
Ir per krikštynas
Ir per radynas,
Visur „Alynas“
Buvo ir bus.

Reikalaukite Ekonominė Karių B-vėj ir visose vaistinėse, kooperatyvuose ir krautuvėse tik

„ALYNA“

Ekonominė Karių B-vė

Š. m. gruodžio mėn. 15 d. atidare
Kaune, Laisvės alėja 23 nr.

didžiausią universalinę krautuve,

kurioje kiekvienas galės pigiomis kainomis pirkti:

Maistą ir gėrimus
Indus
Galanteriją ir manufaktūrą
Kosmetiką
Karių uniformos priedus ir
ginklus
Rašomąją medžiagą.

Visi eina pirkti į naują krautuve! . . .